

forum studențesc

● revistă a u. a. s. c. din timișoara ● anul I. ● nr. 1 decembrie 1973 ● 16 pagini ● 1 leu ●

BIBLIOTECA UNIV. DEBA
Nr. 2165 1973
Exemplar legal

Presa studențescă se remarcă printr-o activitate așezată firească, încă de la început, în contextul tradițiilor revoluționare ale popoului nostru, activitate ce se caracterizează în egală măsură prin spirit novator și prin angajare social-politică, desfășurată în numele tuturor studenților din țara noastră.

Evoluția în timp a fost evident marcată de momente care au făcut ca astăzi să se poată vorbi despre publicațiile studenților ca despre un important fapt politic și cultural, nu numai al unei anumite colectivități ci unul cu răsunete mai largi.

Apariția revistei FORUM STUDENȚESC este o continuare firească a activității pu-

blicistice de până acum, a studenților timișoreni, în scopul realizării unui organ de propagandă și informare competent, la nivelul centrului universitar.

Privită ca un domeniu concret și complex, viața de asociație, constituie o constantă preocupare, iar valabilitatea conținutului va fi căutată în sistemul de valori propriu societății noastre, în ansamblul unor permanențe ale culturii românești. În acest sens redacția va urmări menținerea unui contact permanent cu cititorii spre o mai bună informare și actualizare a paginilor revistei.

FORUM STUDENȚESC

din cuprins:

- a XII-a conferință a cercurilor științifice studențești
- toamnă cu studenți la colocviul recoltei
- raid anchetă: când se duce lumea la culcare
- artă și calculatoare

A XII-A CONFERINȚĂ NAȚIONALĂ A

În lumina hotărârilor privind dezvoltarea și perfecționarea învățământului în țara noastră, hotărâri reprecizate cu ocazia Plenarei C.C. al P.C.R. din 18-19 iulie 1973, la Timișoara s-a desfășurat între 9-11 noiembrie lucrările celei de-a XII-a Conferințe Naționale a Cercurilor Științifice Studentești - secția „Învățământ tehnic”. Rezultatele obținute constituie o dovadă elocventă a nivelului actual ridicat al învățământului nostru, a faptului că acesta este astăzi un învățământ deschis, cu nemijlocite posibilități de legătură cu cercetarea și producția. Răspunzând acestui deziderat general al finalității activității noastre, conferința a dezbătut încă o dată capacitatea de creație a studențimii noastre, pasiunea și seriozitatea în muncă, dându-ne siguranța unei viitoare remarcabile realizări profesionale. Iată citeva din impresiile culese în cele trei zile ale lucrărilor conferinței, atât în amfiteatre cât mai ales în...

CULISELE CONFERINȚEI

În ajunul deschiderii lucrărilor conferinței, peronul umed al gării din Timișoara își aștepta oaspeții. Gazdele, membrii ai Consiliului A.S.C. al Institutului politehnic - organizatorii în exclusivitate ai acestei conferințe - priveau ușor emoționați de această veritabilă premieră, acele ceasornicului. Primele amănunte ni le dă tovarășul asist. ing. Man Eugen, vicepreședinte al Consiliului A.S.C.R., responsabil cu problemele profesionale în I.P.T.

- În primul rând cărui fapt se datorește organizarea celei de-a XII-a Conferințe Naționale a Cercurilor Științifice Studentești la Timișoara ?

- Se pare că organizarea conferinței a revenit institutului nostru avind în vedere reușita organizării concursului profesional „Traian Lalescu” - faza pe țară, pe care anul trecut am găzduit-o și ținind cont de tradiția acestui institut în pregătirea tinerilor ingineri.

- Avind în vedere numărul mare de studenți și cadre didactice (83) care vor fi oaspeții noștri în aceste zile, a fost nevoie să mobilizăm întregul activ al asociației. Cazarea a fost făcută în complexul studentesc, masa la cantina C1; fiecare participant a primit un program în care sunt specificate toate acțiunile culturale ce le sunt destinate în zilele conferinței, în felul acesta ei putându-se orienta de la început spre acțiunile care îi interesează și la care vor să participe.

Iată primii oaspeți, puțin obosiți și poate tocmai de aceea cei mai în măsură să se bucure de operativitatea organizatorilor. Totul decurge foarte repede, ajunși în complexul studentesc abia avem timp să culegem primele impresii :

- Încă de la început impresia mea a fost excelentă, transportul, cazarea, masa, totul a fost foarte expeditiv (Gira O. - I.P.B.).

- Ne-a impresionat felul în care am fost așteptați, operativitatea rezolvării problemelor, operativitate la care puțin sperau; cred că nu numai eu am fost plăcut surprins. (Moldovan T. - I.P.B.).

După o noapte tulburată de emoții, să-i însoțim pe oaspeții noștri, urmind programul sugerat de organizatori, program care cuprinde vizitarea unor întreprinderi timișorene, a unei expoziții deschise la Universitate, a atelierelor-școală, și a laboratoarelor Politehnicii.

Cunoscind importanța confruntării care va începe după amiază, sîntem bucuroși să-i vedem pe viitorii „adversari” exprimindu-și curiozitatea, schimbînd păreri sau cerind lămuriri la tot pasul. Iată-ne ajunși în laboratoarele Electrotehnicii. Impresiile nu întîrzie să apară. Aprecierile comparative se fac auzite după fiecare ușă închisă, prilej minunat de a afla părerile altora despre noi, timișoreni.

Cei din Cluj se pare că n-au remarcat prea multe diferențe față de ceea ce au ei : „Utilarea este apropiată de a noastră, destul de bună”. (Carca-

licea I. - I.P. Cluj). Sau : „Mi-au plăcut laboratoarele de calculatoare numerice, electronică și automatizări unde am remarcat subansamble realizate prin autodotare”. (D. Fintinaru - I.P.C.).

Un alt grup de studenți comentează cele văzute în laborator pe care tocmai l-au vizitat, cel de aparate electrice. Indiscreții, le surprindem frinturi din discuție :

Rodeanu I. - I.P. București : „Laboratoarele sînt mult mai bine dotate decît ale noastre; aici se pune, după părerea mea, mult mai mult accent pe laboratoare. De exemplu, la noi nu există laboratorul de aparate electrice; eu am ajuns în anul V fără să cunosc „pe viu” multe din aparatele studiate la curs. Am remarcat în general că aici se fac lucrări complexe; la noi se fac lucrări foarte simple de parcă am fi la o școală tehnică...”

Geangu C. - I.P.B. : „Noi, bucureștenii posedăm un calculator la care avem acces, pe cînd aici, după cite am înțeles, studenții de la calculatoare au un acces redus la Centrul de calcul. Și totuși, în laboratoarele pe care le-am văzut, am remarcat lucrări foarte bine gândite, programe de laborator foarte interesante”.

- Turcu C. - I.P.B. : „Ce m-a impresionat în mod deosebit este faptul că multe din lucrări se fac prin aparate realizate prin autodotare, ceea ce în multe locuri nu se prea întîlnește”.

„Întregind ideea colegului meu - intervine Zaharia Vasile, I. Marină Constanța - am remarcat unele aparate cum ar fi calculatorul analogic ca proiect de diplomă, ceea ce nu poate produce decît mirare în alte părți”.

Desigur impresiile sînt multe și diferite, dar mai sînt încă multe de văzut și ora deschiderii lucrărilor se apropie.

Pe coridoarele atelierului-școală îl întîlnim pe Morozan I. colegul nostru din Galați, care nu-și ascunde satisfacția de a fi văzut această mică uzină a studenților, care dă mari posibilități de studiu aplicativ, de verificare directă a cunoștințelor dobîndite la cursuri și seminarii.

În drum spre sălile conferinței ne abatem pe la sediile A.S.C. ale facultăților institutului. Aici aflăm că pe întreaga durată a zilei a fost asigurată permanența de către membrii consiliilor, pentru ca studenții interesați să poată consulta lucrările ce urmează să fie prezentate în cadrul conferinței. „Din păcate - ne mărturisește Dan Trufășiu, președintele Consiliului A.S.C. al Facultății de Electrotehnică - prea puțini au fost cei curioși să cunoască mai în amănunt conținutul interesantelor lucrări care vor fi prezentate la subsecția găzduită de facultatea noastră”.

În sfîrșit sosește clipa confruntărilor. Cu emoții mai mari ca oricînd concurenții se îndreaptă fiecare spre sălile destinate specialității lor. Studentul dornic să asiste la lucrări cit mai interesante sau reporterul prea curios, se vîd în imposibilitatea de a lege. Ne decidem să pătrundem într-un amfiteatru altădată plin de forfotă, numai după citeva minute sîntem surprinși de o explicabilă senzație de competiție, încordarea fiind demnă de importanța întrecerii. În jur, fețe concentrate, atente; citiva uită că miine vor intra și ei în concurs și își notează discret lucruri și idei mai interesante aflate de la „adversarii” lor. (Am venit aici în primul rînd să învățăm, să culegem informații și să ne dăm seama de nivelul de pregătire al colegilor noștri din alte institute - ne amintim remarcă unor interlocutori - Munteanu E., I. Marină Constanța). Iar jos, în fața noastră, cite o voce cu un abia perceptibil fior de emoție, dar sigură de justetea afirmațiilor sale, ne întregește de fiecare dată imaginea rodului unei munci serioase, profunde, a efortului comun al unui colectiv de tineri. Indicatorul subțire ne lămurește cu răbdare fiecare nouă imagine, fiecare grafic, fotografie sau ne arată precis vreo modificare adusă unui aparat. Imaginile sînt mereu altele și mereu alta este vocea care încearcă să ne convingă.

În unele săli, zărim printre participanți mulți reprezentanți ai industriei timișorene, poa-

te și pentru că majoritatea lucrărilor studenților din Timișoara au încă din formularea titlului o adresă precisă. Ar trebui să fim mulțumiți, dar parcă totuși întreprinderile specializate nu acordă încă creditul cuvenit, rezultatelor cercetării studentești, deși reușita exemplelor în acest sens ar trebui să fie convingătoare.

Orice încercare de a reține idei sau lucrări mai deosebite dă greș. Remarcăm însă în expunerea multor lucrări, nume de întreprinderi în care procedeul prezentat este deja aplicat sau în curs de aplicare.

Așteptăm cu nerăbdare pauza ca să culegem primele impresii.

Proaspătul absolvent al I.P. Iași - inginer Crețu Eugen - ne declară : „Pînă acum m-au impresionat lucrările cu caracter interdisciplinar, mai ales cele care au arătat că în ultimul timp calculatorul a devenit un element de primă importanță în cercetare, în toate domeniile. Și din acest punct de vedere cit și mai ales din valoarea în sine a fiecărei lucrări, cred că nivelul conferinței este foarte ridicat”.

- Ce părere aveți despre modul de prezentare al lucrărilor ?

- Cred că limita de timp este bine stabilită, e necesară, deoarece se pot spune destule lucruri și în mod foarte atrăgător încercînd să se concentreze lucrarea, să se prezinte doar părțile originale ale ei sau modul de aplicare practică a cercetării făcute.

- Vorbînd despre cercetarea științifică, ce părere aveți despre raportul dintre cercetarea științifică fundamentală și cercetarea aplicativă ?

- În cazul unei cercetări obiective trebuie făcută în primul rînd o cercetare fundamentală, o documentare profundă asupra fenomenului studiat și abia după aceea găsită aplicația; deci nu se poate face diferențiere între aceste două feluri de cercetare.

De la Electrotehnică în citeva minute ajungem în mijlocul chimiștilor, unde comentariile asupra primelor lucrări sînt în toi. Ne îndreptăm către unul dintre cei felițați pentru reușita expunerii, Moțoc I. student al Institutului Politehnic Timișoara :

- Ce înseamnă pentru tine cea de-a XII-a Conferință Națională a Cercurilor Științifice Studentești ?

- În primul rînd o doua participare (și sper că mai bună) la un asemenea gen de măsurare a forțelor. La prima am obținut premiul I și mi sînt foarte fericit dacă acest ultim an al studenției mi-ar mai aduce astfel de satisfacții, mai ales că lucrarea prezentată cu puțin timp înainte „Formularea invarianței unor concepte ale stereochemiei; atomul de carbon tetracoordinat”, a trezit se pare destul interes. În al doilea rînd am avut ocazia să-mi reîntîlnesc colegi, prieteni pe care mi i-am făcut cu ocazia altor sesiuni, concursuri și cu prilejul unor cursuri de vară în specialitatea chimie organică teoretică, organizate de noi în ultimii doi ani. Și apoi e clar că orice întîlnire cu oameni care au preocupări similare cu tine e de natură să te bucure.

Încercăm să aflăm și o părere obiectivă, de pe „marginile”, influențată mai puțin de febra emoțiilor. Ne adresăm tovarășului dr. ing. Arie, profesor la Institutul Politehnic București, cerîndu-i citeva impresii despre lucrările prezentate pînă acum.

- Lucrările expuse pînă acum s-au remarcat printr-o deplină maturitate a autorilor, studenții au dat dovadă de mult spirit ingineresc, mai mult chiar, multă pasiune pentru meseria lor. Am observat tendința de a aplica în mod tehnic și economic cele ce au învățat pe băncile școlii.

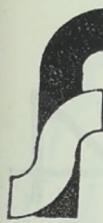
- Vă rugăm să ne spuneți ce credeți că aduce nou această conferință în cercetarea studentească ?

- O dorință vie de afirmare a tinerilor. Noul acesta este întotdeauna întîlnit la un tineret dornic să studieze. Dar modul în care astăzi s-au manifestat ei prezintă un „ce” cu totul inedit : ceea ce au învățat, să aplice în practică.

Prima zi a conferinței se incheie; seara ne reîntîlnim proaspetele cunoștințe, grăbindu-se spre Operă sau prinse în ritmurile discotecii „M. V.”.

CERCURILOR ȘTIINȚIFICE STUDENȚEȘTI

Simbătă, înainte și după masă, lucrările conferinței continuă. Speranțele încep să se contureze, dar emoțiile mai au de așteptat o zi. În goana de la o facultate la alta reporterul surprinde aceleași figuri preocupate, aceeași seriozitate proprie inginerilor de miine. Ambianța îi face pe concurenți insensibili la prezența magnetofonului, încît apelăm din nou la o părere neinfluențată de atmosfera concursului, pe care ne-o dă cu amabilitate dr. ing. Theil Helmuth, cadru didactic la institutul nostru:

— Lucrările prezentate la secția noastră sînt în marea lor majoritate lucrări deosebit de interesante și se caracterizează printr-o evidentă originalitate. Avem lucrări din toate centrele universitare ale țării și am remarcat că foarte multe sînt legate nemijlocit de nevoile economiei noastre naționale, de nevoile întreprinderilor din țara noastră. Iată și un exemplu: lucrarea „Studiul forțelor axiale la pompele centrifuge ale industriei chimice”, o lucrare ce furnizează date constructorilor de pompe din Făgăraș, care pe această bază construiesc în țară pompe centrifuge de genul cărora noi eram nevoiți să le importăm.

— Ce progrese a marcat cercetarea științifică de la ultima conferință?

— Ceea ce caracterizează această conferință, este faptul că se folosește pe scară mult mai largă o metodă de investigare științifică, atît în ceea ce privește aparatura cit și aportul matematic, în special mijloacele moderne de calcul, cum ar fi calculatoarele electronice. Mulțumind, ne apropiem de un student tocmai ieșit din obiectivul atenției generale, Dimitrie Manda, I.P.B., care ne mărturisește: „Am participat cu multă plăcere la lucrările conferinței și am remarcat la cele mai multe lucrări aplicabilitatea imediată în practică. În privința modalității de prezentare, este de dorit o prezentare cit mai succintă a problemelor, insistindu-se asupra aspectelor noi, originale; pe viitor această concentrare a prezentării va fi și mai necesară deoarece se vede că numărul participanților la astfel de competiții este în fiecare an mai mare”.

— Ce părere ai despre organizarea sesiunii?

— Organizarea a fost peste nivelul așteptărilor, ni s-a făcut un program foarte bine dozat pe zile, așa încît sper că vizita în Timișoara îmi va lăsa multe amintiri plăcute.

Și cu siguranță una dintre acestea va fi concertul Filarmonicii din Timișoara unde l-am zărit seara pe concurentul nostru furat de zburciul „Simfoniei fantastice”.

— Dimineața, Timișoara se arată oaspețului mai proaspătă ca în orice altă dimineață de noiembrie. Regretele apropiatei despărțiri și emoțiile anunțării rezultatelor sînt în inima fiecăruia.

Încă puțin și conferința își va cunoaște aleșii. Minute de așteptare și, în sfîrșit, avem ocazia să lansăm întrebarea pregătită de multe zile: „Ce ați simțit voi, cînd ați aflat că vi s-a acordat premiul I?”

A. Dan — I.P.B.: „O profundă mirare și o mare bucurie! Mirare pentru că mai erau lucrări cărora eu le-aș fi dat un premiu mare”.

Chiroșca V. — I.P.T.: „Am fost foarte bucuroși, eu și colaboratorii mei și cred că fiecare a avut satisfacția unei munci duse la bun sfîrșit. Premiul a fost răsplata unui efort colectiv și va constitui un imbold pentru continuarea muncii de cercetare în viitor. În plus, fiind ultima conferință la care participăm, a fost un bun prilej de confruntare a gândirii noastre cu gândirea celorlalți colegi din alte centre universitare”.

Un zîmbet reținut pe fața unei vechi cunoștințe, Luca Gh., student al Facultății de mecanică din Timișoara, care a luat premiul II: „Mă bucur că juriul a apreciat munca depusă pentru realizarea acestei lucrări cu importanță aplicabilă în practică; sper că și după terminarea facultății îmi voi continua cercetarea în acest domeniu”.

Un alt grup vesel, cîștigătorii premiului mare la specialitatea de electrotehnică-energetică. Drăgan Florin — I.P.T., își exprimă satisfacția: „Sînt fericit că micul nostru colectiv a reușit această performanță ținînd cont de nivelul foarte ridicat al întrecerii”, iar colegul său Fintină N. adaugă: „Sper să continuăm colaborarea în domeniul motorului liniar și cred că vom reuși să construim un autovehicul cu motor liniar, care va circula în Timișoara pe o linie experimentală”.

O ultimă întîlnire la masa festivă organizată de gazde la cantina 1 C. Se string mîini, se fac promisiuni, se înmînează premii. În mijlocul lor, profesorii își privesc continuatorii cu mindrie.

Cortina conferinței a căzut, dar banda de magnetofon mai păstrează aprecierile profesorului A. Arie: „Ce a adus nou conferința? Noul, după părerea mea, este ceva vechi! Ceva vechi întîlnit întotdeauna la tineri: un avînt, o pasiune, o încredere în viitor, o dorință de a pune ceva din ei în ceea ce se realizează astăzi în țara noastră”.

TUDOR FEJAN, DOREL MARIAN

conferința în cifre și date

La lucrările conferinței au participat peste 1.000 de studenți din toate centrele universitare ale țării. La cele 4 subsecții au fost prezentate 362 de expuneri, cele mai multe aparținînd Institutului politehnic „Gheorghe Gheorghiu-Dej” din București (107) urmat la mică diferență de Institutul politehnic „Traian Vuia” din Timișoara (94).

Au fost premiate 67 de lucrări, rodul muncii a 189 de studenți. O remarcă se impune: studenții institutului nostru au monopolizat 7 din cele 13 premii I demonstrînd încă odată înaltul nivel de pregătire al studenților timișoreni, care au ridicat și mai mult prestigiul deja cîștigat al politehnicii noastre.

Pentru alte aprecieri dăm mai jos lista cîștigătorilor premiului I, și a studenților timișoreni premiați.

I. Subsecția: Mecanică, tehnologia construcțiilor de mașini, transporturi și metalurgie.

A. Specialitatea: Mașini hidraulice, termotehnică și mașini termice, material rulant.

Premiul I: „Studiul forțelor axiale la pompele centrifuge destinate industriei chimice” (Cucu M., Pițu G., Roșca I., Luchin M., Osîac S., Miloș T. — I.P.T.).

Premiul II: „Calculul eforturilor din dispozitivul de rapel cu leagăn cu suspensori pendulari înclinți de la locomotivele C.F.R. 060-DA” (Luca Gh., Toma I. — I.P.T.).

Mențiune: „Asupra posibilităților de aproximare a epitrohoidei carcasi motorului de tip Wankel prin arce de cerc” (Agapia M., Mențiu S. — I.P.T.).

B. Specialitatea: Tehnologia construcțiilor de mașini, tehnologia metalelor.

Premiul I: „Studiul profilării prin eroziune electrochimică a filierelor din aliaj dur cu secțiune circulară” (Popa M., Masculik V., Lupulescu V., Mezö Z. — I.P.T.).

Premiul III: „Studiul și realizarea unei supape de sensibilitate pentru descărcarea presiunii” (Ioanovici P. — I.P.T.).

Mențiune: „Studiul, proiectarea, realizarea și încercarea unui dispozitiv cu traductori pneumatici pentru măsurarea momentului de torsionare și a forței axiale la burghiere” (Dreucanu A., Bogati L., Olariu Al. — I.P.T.).

C. Specialitatea: Mecanică, rezistența materialelor, mașini agricole, utilajul și tehnologia sudării.

Premiul I: „Contribuții la modernizarea construcției și funcționării agregatului de recoltat fructe S.E.P.” (Silaghi T., Petruț V., Ionescu M. — I.P.T.).

Premiul II: a) „Tehnologia de îmbinare prin lipire a înfășurărilor de cupru de la turbogeneratoare” (Holiga F., Oprea O., Popa S., Nemes C. — I.P.T.).

b) „Aparat pentru compunerea vibrațiilor” (Zaharie N., Tiba V., Trifoi I., Marian F. — I.P.T.).

Mențiuni: a) „Construcția și studiul experimental al unui regulator de tip Boisse-Sarde” (Gheorghe V., Brustureanu N., Heloci M., Diamant T., Popovici A. — I.P.T.).

b) „Contribuții la studiul sudării prin deformare plastică la rece a tablelor de aluminiu cu 5 și 10 mm grosime” (Cornea T., Sinchievici G., Drăgăli C., Urban St. — I.P.T.).

D. Specialitatea: Metalurgie fizică, studiul metalelor, metalurgia pulberilor, organe de mașini și mecanisme, construcții aero-spațiale

Premiul I: „Studiul unei noi metode pentru pulverizarea electrică a metalelor cu arc pe electrolit” (Horvath A., Vultur Gh., Popa N., — I.P. Cluj).

Premiul II: „Studiul pe cale analitică a condițiilor elementelor unui mecanism cu mai multe grade de mobilitate” (Iuhas O., Suciu Z. — I.P.T.).

Premiul III: „Echilibrarea dinamică a unui rotor cu cuțite” (Lorinczi F., Ciorogariu F. — I.P.T.).

Subsecția: Electrotehnică, energetică, automată, electronică și telecomunicații.

A. Specialitatea: Electrotehnică și energetică.

Premiul I: „Proiectarea și realizarea unui motor liniar pentru viteza medie” (Tăroată Gheorghe, Fintină N., Drăgan F., Pap Gh., Pop E., Miulescu V. — I.P.T.).

Premiul III: „Studiul și proiectarea platourilor electromagnetice pentru mașini-unelte” (Sterca N. — I.P.T.).

Mențiuni: a) „Determinarea parametrilor fizici ai materialelor semiconductoare”. (Anculia I.,

Fleischer C., Bere I., Botezat V. — I.P.T.).

b) „Filtre electrice pentru protecția prin înaltă frecvență” (Galea M., Iliescu F. — I.P.T.).

B. Specialitatea: Automatică

Premiul I: „Studiul și realizarea unui motor pas cu pas și a comenzii sale electronice” (Hirșu V. — abs. I.P.B.).

Premiul III: „Transformator funcțional pentru un sistem automat de reglare a tensiunii generatorului principal pe locomotiva Diesel electrică” (Stark A., Herdo S., Rohm I., Vigdorovici Gh. — I.P.T.).

C. Specialitatea: Electronică și telecomunicații

Premiul I: „Proiectarea asistată de calculator a diodelor Schottky cu protecții de margine” (Petru A. Dan — I.P.B.).

Premiul II: „Simularea execuției programelor scrise în limbaj calc. CETA pe calculatorul IRIS-50” (Maschek Fl. — I.P.T.).

Premiul III: „Testor pentru circuite integrate” (Rădulescu H., Săplăcan G. — I.P.T.).

Mențiuni: a) „Voltmetru numeric cu integrarea tensiunii de referință și a tensiunii de intrare” (Toma L., Mălai D. — I.P.T.).

b) „Program pentru introducerea în calculatorul Felix C-256 a datelor de pe benzi perforate telex” (Zudor Al., Zeicu M. — I.P.T.).

c) „Măsurarea parametrilor tranzistoarelor” (Mureșan I. — Breabăn F. — I.P.T.).

II. Subsecția: Construcții, arhitectură, mine și geologie.

Specialitatea: Arhitectura

Premiul I: „Bucur — Restructurarea urbană a sectorului IV al Bucureștiului” (Cocheci M., Colbacci F., Cristian N., Gheorghiu T. — abs. arh. I. Arhitect. „Ion Mincu” București).

Premiul II: „Locuirea umană, direcții de dezvoltare în viitor” (Laschescu D. — I.P.T.).

B. Specialitatea: Construcții

Premiul I: „Elemente autoportante din P.A.S. pentru acoperișuri la hale” (Moscovici I., Leiba M., Draciuschi E., Tîrmonca S. — I.P. Iași).

Premiul II: „Probleme simple de optimizare a eforturilor prin programare liniară” (Colojoară C., Gilda H. — I.P.T.).

Mențiune: „Cercetări teoretice și experimentale privind aplicarea procedurii vibrației la elemente de beton armat executate prin preturnare” (Bucura T., Feneși E., Berberich W., Andrieș I. — I.P.T.).

C. Specialitatea: Hidrotehnică

Premiul I: „Cercetarea pe model a amenajării hidrotehnice Surduc pe riul Gladna” (Pașca N., Biro A., Nguyen V. T., Dubină D., Bumbescu N., Ciani E., Mioc M. — I.P.T.).

D. Specialitatea: Mine și geologie, Silvicultură.

Premiul I: „Mașină de abataj pentru mecanizarea tăierii și încărcării în abataje cameră” (Tîrea I., Pcul C., Bogdan V., Vucan N., Stanciu A., Gruneanu I. — I. Mine Petroșani).

III. Subsecția: Chimie industrială.

A. Specialitatea: Protecția apelor și epurarea apelor reziduale, industriei anorganice și chimia silicaților.

Premiul I: „Unele interpretări matematice ale procesului de coagulare din cadrul uzinei de potabilizare nr. 2 a municipiului Timișoara” (Chiroșca V., Jitru Z., Fischer St. — I.P.T.).

Premiul III: a) „Studiul epurării biologice cu nămol activ a apelor reziduale cu conținut de detergenți” (Radu V. — I.P.T.).

b) „Studiul parametrilor de funcționare a unei mori vibratorii” (ing. Blaszek, Bathory Z. — I.P.T.).

Mențiuni: a) „Dozarea paralografică a Hg (11) în mediu de sulfură” (Bocea G., Groșanu L. — I.P.T.).

b) „Obținerea îngrășămintelor cu potasiu din minereuri indigene de potasiu cu ajutorul solvenților organici” (Sirbu D., Mitricuța E. — I.P.T.).

B. Specialitatea: Industriei organice — aparate și procese în industria chimică.

Premiul I: „Formularea invarianței unor concepte ale stereochemiei; atomul de carbon tetracoordonat” (Moțoc I., I.P.T.).

Premiul III: „Cinetica și mecanismul reacției bromocianului cu N-metilniclanină” (Glatt H., Vîrgh C. — I.P.T.).

Mențiune: „Prepararea acidului O-nitrometilsulcinic” (Berceanu V., Bacirea P. — I.P.T.).

TOAMNĂ CU STUDENȚII LA

Teremia Mare

Am ajuns la Teremia Mare pe cînd soarele se stîngea în cîmpie ca într-o mare maridională și se întorcea în grupuri, după o zi de muncă, studenții de la Universitatea din Timișoara, veniți aici la culesul strugurilor. Viile se retrăgeau în noapte, în liniște, pătrunse parcă de așteptarea zilei următoare care trebuia să înceapă, ca de obicei, cu binecunoscuta veselie și hăr-

nicie tinerească a studenților. Și ziua aceasta nu a putut fi decît o zi însoțită de toamnă a cărei strălucire lăsa impresia că se ridică din bucatele cîmpiei bănuțene, din lanurile de porumb sau din boabele cărnoase și pline de dulceață ale viilor aliniate pe araci. Studenții erau aici din zorii zilei. Absorbiți de muncă și frumusețea recoltei, culegeau ciorchinii mari de struguri cu o grijă de gospodari pricepuți și din cînd în cînd ieșeau la capătul tarlalei cu coșurile grele, unde le așezau ca și cum ar fi dorit să ridice acolo o urieșă piramidă. Te așteptai să vezi înălțîndu-se din vii un monument simbolic al muncii și al tinereții. Răspunsurile studenților la citeva întrebări avînd obișnuitul iz reportericesc au fost de un firesc emoționant: vorbeau despre cîmpie, struguri, soare, despre vii, despre bogăția recoltei, așa cum îi auzeam vorbind în amfiteatre despre cursuri, seminarii, examene. Înțelegea oricine că trăiau sentimentul utilității muncii, al prinosului de energie cheltuit acolo unde se cere. Tinerețea se împletea firesc cu o maturitate împlinită a gestului fizic și a gestului intelectual.

Studenții facultăților de desen, istorie-geografie și naturale, lucrău aici de mai multe zile și prezența lor se caracterizează prin depășirea constantă a kilogramelor de struguri cerute. Cu o medie de 70 kilograme zilnic cei mai mulți își depășeau nor-

ma, între care Păcuraru Dimitrie, Raita Alexandru de la Facultatea de desen, Vesa Bujor, Seiman Iosif, Simon Tiberiu, Băncescu Ioan de la Facultatea de istorie-geografie, Munteanu Ion și Peiov Ioan de la Facultatea de naturale.

— Am venit aici să dăm o mîna de ajutor la strînsul recoltei. Este un fapt normal, și în acest sens cred că a început să se stabilească un fel de tradiție. Sint cuvintele pe care le-am desprins dintr-o discuție cu studentul Munteanu Ion din anul III de la Facultatea de naturale, președinte al A.S.C. pe facultate.

— Studenții, spunea Băncescu Ioan își aduc și anul acesta contribuția lor la strînsul recoltei și au înțeles să răspundă imperativelor adresate de tovarășul Nicolae Ceaușescu lucrătorilor din agricultură pentru a termina cit mai rapid și în condiții optime strînsul recoltei.

Remărcile studenților se îndreptau și asupra semnificației și necesității muncii, asupra mo-

tundă în mijlocul viilor despre recoltă, despre muncă, despre perseverență, despre echitate și etică socialistă.

Tot acum am înțeles repede de ce inginerul agronom Prodan Constantin vorbește cu atîta căldură despre studenți. Din anul 1964 este absolvent al Institutului Agronomic din Timișoara, și înfățișarea lui mai păstrează încă ceva studențesc, un fel de sfiiciune, de seninătate și veselie, o gestică cu care ești obișnuit să te întâlnești în amfiteatre. Întîlnirea peste ani, în viile din Teremia Mare cu studenții părea să aibă o nuanță de nostalgie. Peste tot unde se afla inginerul se vorbea despre lucruri care țîn de studenție, de muncă, de recoltă. El le vorbea studenților despre satisfacțiile muncii. Dincolo de modestia în care se învăluia, se puteau ghici ușor strădaniile unui absolvent aflat la locul lui de muncă și care în aceste prilejuri, cu toată maturitatea lui,

dului prietenesc și politicos în care sint primiți de către localnici.

— Felul în care sintem tratați contribuie și el la rezultatele noastre. Este un motiv în plus pentru care muncim cu mai multă atenție. Rezultatele se văd în coșurile culese în plus. Îmi aduc aminte însă că acest lucru nu s-a putut întîmpla în toamna trecută la I.A.S. Carani datorită timpului nefavorabil la care se adaugă frecvent apariția unui tovarăș inginer cu fraze grotesc infloritoare...

Am pornit apoi în căutarea inginerului agronom și l-am găsit îndată într-un grup de studenți dînd indicații.

— Activitatea studenților în viile noastre este foarte importantă. Ea scurtează cu aproximativ zece zile termenul de recoltare. Este prima dată cînd studenții ne vin în ajutor, noi sintem foarte mulțumiți, băieții fac treabă de calitate. Dorim ca și în anul viitor colaborarea începută acum să fie tot atît de frumoasă.

În jurul nostru s-au adunat studenți. Ascultam împreună ce spunea inginerul despre recolta bogată pe anul acesta în care 1 ha de vie dădea în medie 16.000 kilograme de struguri, despre o recoltă de acum doi ani tot atît de bogată, însă distrusă complet de grindină chiar în timpul recoltării. Spiritualitatea iscoditoare a studenților era trează și aici, de bunăseama ce s-a pornit o adevărată masă ro-

se vedea că a rămas student pentru îndelungată vreme.

Viile cu struguri de aur de la Teremia Mare și studenții veniți aici la colocviul recoltei, definetiv o toamnă greu de așezat în cuvinte, dar în care pulsa o tinerețe prezentă mereu de la vremea semănăturii pînă cînd recolta se face atît de bogată încît amfiteatrele se mută în vii sau în lanurile cu porumb.

Gotlob

Gotlobul ne-a primit ca un voievod al bogăției, cu muzica specifică a muncii, cu culorile explozive ale lădițelor pline, cu aerul tare și parfumat al dimineților de octombrie, cu lumina aceea difuză de la început de zi, fulgerată de siluetele albe ale cirdurilor de giște, uimitor de multe prin aceste locuri.

Am coborît într-o gară minusculă, răsărită parcă dintr-o întimplare în mijlocul stivelor imense de lădițe, depozitelor pentru legume, mașinilor și tractoarelor mereu prezente, mereu grăbite într-un adevărat și perpetuu raliu al hărniciei. De undeva se auzeau voci, risete întrerupte de zgomotul ritmic al muncii. Ne-am apropiat cu intenția să cerem o informație privitoare la studenții practicanți pe care-i căutam. Erau chiar ei, dar nu toți, ci doar vreo zece din totalul de 135. Li se spunea „brigada forte” și am fost intru totul de acord cu ei, după ce am văzut cum se poate descărca o remorcă de lădițe pline cu roșii. Dar și pe cîmp, printre rîndurile de roșii am întîlnit grupuri de fete și băieți muncind cu rivnă, plini de veselie. I-am văzut pe toți la lucru, i-am văzut și în pauză. Am fost plăcut impresionat să constatăm că ceea ce ne spusese Emil Cocheci din anul III al Facultății de zootehnie nu fusese de dragul de a ne vorbi frumos: există acolo realmente o întrecere și meritul de inițiativă le revine fetelor. Ele au fost cu propunerea de a depăși norma zilnică fixată, iar băieții, firește, au ripostat cu legea talionului. Cleșiu Doina, studentă

în anul II Facultatea de zootehnie ne-a spus: „Timpul de lucru fiind minunat, condițiile de muncă excelente, nouă ne rămîne sarcina de a îndeplini norma și a depăși-o. Ne simțim foarte bine, ne ajutam tot timpul dovadă fiind cele 5 lăzi de roșii recoltate pînă acum din cele 6 planificate ca normă pe ziua de astăzi”.

O fată cu părul negru, Gavri-lă Eleonora despre care tov. șef de lucrări Vasile Bratu ne vorbește în superlative, ca despre una din cele mai harnice studente de la Gotlob ne-a vorbit cu voce de catifea despre toamnă, despre după amiezele de aur topit în zare și ne-a incredințat gîndurile ei despre munca patriotică. „Ne simțim foarte bine aici în mijlocul naturii, pe cîmp, dînd o mîna de ajutor la strînsul roșiilor. Dealtfel noi am recoltat numai în două zile 49 de tone roșii pe care le-am și încărcat în vagoane”.

Fetele și băieții au luat cu asalt cîmpul. Printre rîndurile de roșii siluetele lor tinere în salopete albastre se disting firesc în incremenirea mănoasă a toamnei. În pauza de prînz cîțiva băieți care constituieră un grup vesel ne-au atras instantaneu atenția. Ne-am apropiat de ei cu magnetofonul dar au preferat printre glume și cîntece studențești o discuție mai destinsă corespunzătoare momentului. I-am întrebalt dacă sint mulțumiți cu condițiile de cazare, masă și cum își organizează timpul liber. Dacă în privința condițiilor stricte toată lumea era mulțumită („mîncarea e mai bună decît la noi la cantină” ne-a spus Bocșa Mircea) cu timpul liber e o problemă. Rezolvabilă și ea firește în măsura posibilităților locale și a fanfanziei studențești (despre care se scriu și versuri...) Marcu Traian a propus constituirea unei echipe de fotbal (asta pentru băieți, dar la urma urmelor de ce nu și pentru fete, ne gîndim noi?).

Totul e ca odată întorși la Timișoara să ne amintim că am trăit o săptămînă de seminar reconfortant (reconfortant nu numai psihic — vezi cura de vitamine! — vixasem și colegii de la struguri de la Teremia) și să intrăm în sălile de cursuri și în laboratoare cu sentimentul continuării unei ore precedente distanțată ca spațiu dar nu ca profil profesional.

COLOCVIUL RECOLTEI

pe tarlalele I.A.S.-ului din Voiteni este aceea de recoltare a sfeclei furajere, ne spune tovarășul Steoala Petru, secretar A.S.C. al anului II I.F. ingineri al Facultății de construcții. Aș dori să remarc că pînă acum s-a ajuns la o recoltă de pînă la 55 de tone de sfeclă pe zi, deși planul inițial nu prevăzuse decît 25 de tone.

— Faptul că s-a ajuns la o asemenea performanță în depășirea planului, mă face să concluzionez că aceasta a fost o urmare firească a îmbunătățirii condițiilor de lucru și de odihnă, intervine și tovarășul Mustăciosu Florian din anul III IF subingineri, membru în Consiliul A.S.C. al Facultății de construcții. Astfel, dacă la început, masa pe care o serveam aici prezenta destule lipsuri, iar condițiile de petrecere utilă a timpului liber (dealtfel destul de puțin) erau reduse la maximum, pe parcurs aceste inconveniente s-au rezolvat, ceea ce a implicat în mod direct și sporirea corespunzătoare a eficienței în muncă.

Undeva departe, cițiva studenți printre care și Varga Gavril, Tudorel Florian, Haja Victor, Crișan Liviu, Leșa Aurel, erau ca de obicei la capătul rîndului, dovedind o impresionantă putere de muncă și un entuziasm specific studențesc în activitatea lor obștească. L-am rugat pe studentul Leșa Aurel să ne explice într-un fel, cărui fapt se datorează deosebitele succese pe care le-a obținut pînă acum în activitatea de strîngere a recoltei.

— Nu aș putea da o explicație concretă acestui fapt ne spune studentul, cert este, că aici am avut ocazia să-mi dau seama de însemnătatea muncii pe care o efectuez.

Pe tovarășul Martin Alexandru președintele Consiliului popular l-am întilnit la sediul I.A.S.-ului.

— De cîteva zile, ne spune dînsul comuna noastră e parcă mai plină de viață, mai animată. Studenții, imprimă un plus de entuziasm creator în tot ceea ce fac. Am dori să se simtă bine aici, le-am pus la dispoziție clubul căminului cultural pentru puținele ore pe care le au libere, ne-am gîndit că nu ar fi rău dacă măcar simbăta le-am asigurat vizionarea unui film, am organizat activități sportive, meciuri de fotbal între studenți și echipa I.A.S.-ului nostru și multe alte acțiuni pe care studenții le-au primit cu bucurie. Trebuie să vă mărturisesc că am discutat cu ei, și posibilitatea de a continua colaborarea pe această linie și după ce campania agricolă se va fi încheiat. Personal, îmi exprim convingerea, că aceste zile vor contribui din plin la organizarea unor activități culturale-sportive și în viitor.

Am plecat din Voiteni cu senzația că aceste zile de toamnă au rodit și în noi cu acorduri prelungi de ogoare lăsînd loc bun pentru sămînța primăverilor și toamnălor ce vor veni.

Timișoara

Undeva deasupra lanului păsările se rotesc descriînd un adevărat joc de imagini, pierzîndu-se apoi în ceața albăstrie. Incet, incet, razele soarelui se revărsă peste cîmpia proaspătă. O frunză cade. Pămîntul primește ca de fiecare dată frunza cu fața încrețită mărîndu-și zestrea. Mă opresc crezînd că se apropie cineva... și totuși undeva se aud voci. Rîndurile de porumb se string parcă tot mai aproape presărînd o umbră deasă ce alunecă pe ultimele noduri îngălbenite ale plantei... Imi vine în minte

muzica amețitoare a lui Bach, mi se pare că întreaga natură dansează iar în iureșul dansului galben și ruginiul poartă manta autumnală. Deodată tresar. Muzica s-a terminat. Mă gîndesc că trebuie să vină cineva care să-mi spună ceva despre aceste locuri, despre hărnicia studenților de aici, despre recoltele obținute. Și iată că apare în fața mea inginerul Zaharia Suci, directorul Stațiunii didactice și experimentale a Institutului agronomic din Timișoara, ce controla calitatea lucrărilor efectuate de studenții prezenți la acțiunea de muncă patriotică.

— Ciți studenți lucrează în această duminică la stațiune tovarășe director? — am întrebat eu.

— Astăzi au venit la muncă patriotică studenții din anul IV ai Facultății de zootehnie și cei din anul II și III ai secției de economie agrară de la Facultatea de agronomie. O parte din ei lucrează la recoltatul, încărcatul și transportul porumbului, iar restul fie la tăiat și legat cocenii, fie la recoltarea și vînicarea strugurilor, fie la întreținerea culturilor în sere, fie la recoltatul și sortatul fructelor. Și apoi toată lumea muncește, fiecare student punînd în muncă pîceperea și pasiunea sa. Primul examen al acestui an universitar „examenul muncii” eu cred că a fost trecut cu calificative foarte bune de acești studenți.

Între timp am ajuns din urmă culegătorii. Nu i-am deranjat. În colțul gurii, cuvîntul de simpatie, stătea gata să se verse, dar suflarea tirzie prin frunzișul rîndurilor...

— Ce minunate sînt zilele acestei toamne, se auzi.

— Și mai ales cele din octombrie; aduse completări un alt glas. Dar foșnetul caracteristic nu se stînce. Culesul continua. Era un rod bogat.

Realizîndu-și norma studenta Cașotă Maria din anul III Economie agrară îmi spunea: „Avem o profesiune grea, dar frumoasă, pasionantă. Zil-

nic recoltăm circa zece ari de student ca mărturie a răspunderii față de societate, față de propria noastră conștiință”.

— Dacă îmi permiteți, vreau să spun și eu ceva: Noi, tăietorii de coceni, cum ne spun colegii, am realizat ieri 10 ha. și i-am și transportat în armanul de furaje. Fiecare clipă, fiecare minut e folosit cu maxim de eficiență pentru rezolvarea problemei stringente — recoltarea la timp a roadelor. A ținut să completeze Balaș Nicolae din anul III Economie agrară, vicepreședinte cu problemele politico-ideologice al Facultății de agronomie.

M-am oprit atunci și mi-am zis: această perioadă de muncă efectivă, de participare la întregul complex de lucrări agricole, oferă posibilitatea unei pregătiri temeinice, calitatea fiind o condiție esențială. Am înțeles atunci de ce tovarășul inginer Zaharia Suci îmi spusese: „Nu pot să vă dau nume de evidențiați. V-aș ruga însă să transcrieți cei trei ani prezenți astăzi la stațiune”.

Mirosul frunzei veștejite mă îndemna să povestesc cu glas tare despre acești tineri. Am reținut că zilele de muncă patriotică din acest octombrie efectuate la I.A.S. Buziaș, Recaș, Șag, de studenții Institutului agronomic sînt adevărate zile fierbinți.

Reportaje realizate de:

ION IOVAN

ILIE MARCEL

ELENA PAPPALÀ

IONEL MATALE

totul a început de la o seară culturală

Singurătatea descriptivă

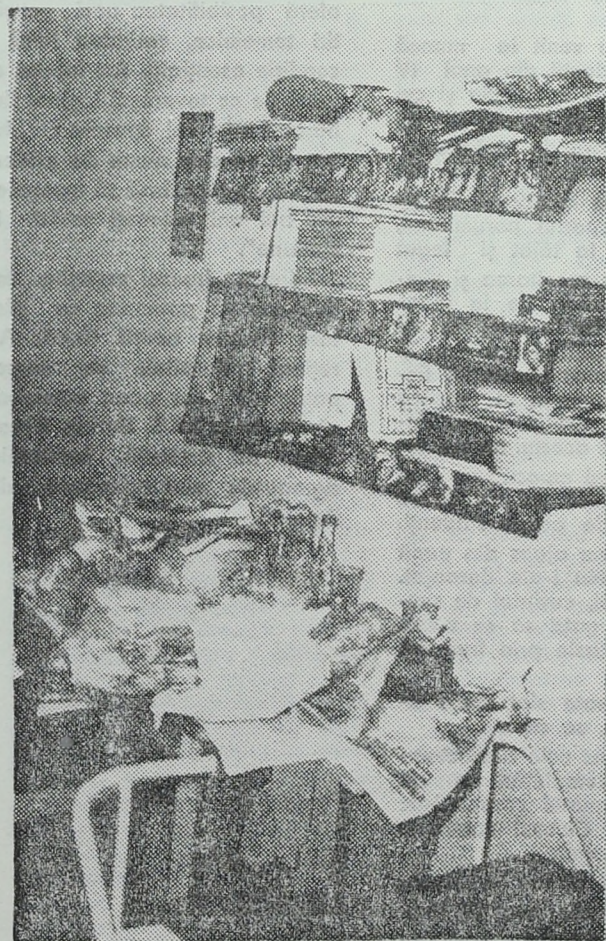
O după amiază de sâmbătă ca oricare alta, în care ne-am obișnuit să răsuflăm ușurați, după o săptămână de cursuri, seminarii, laboratoare și alte activități din programa universitară. Și pentru că de obicei la ora aceasta ne așteptam să-i găsim pe colegii noștri în discotecă, cinematografe, teatre, la dans sau participând la seri culturale, organizate cu bun gust și fantezie, ne-am îndreptat spre căminul nr. 4, unde, încă de la intrare, trona un afiș ce anunța zgomotos o seară de poezie și dans, a Institutului Agronomic. Spre surprinderea noastră însă, la ora 19,05 nu-și făcuseră apariția nici măcar organizatorii. În speranța că poate colegii noștri vor cu tot dinadinsul să respecte un anume sfert academic, am mai întârziat citva timp în holul căminului. Se pare, însă, că pornisem cu stîngul, fiindcă de seara culturală tot n-am avut parte. Se aminase din lipsă de participanți, după cum susțineau organizatorii veniți în sfîrșit la locul cu pricina. Și dacă tot ne ratasem seara, ne-am gândit că n-ar fi rău să vedem cu ce se ocupă studenții rămași în complex, și uite așa s-a născut ideea raidului-anchetă de față.

Fiind încă în căminul nr. 4, am găsit de cuviință să anunțăm prezența noastră studentului de serviciu, Cîncă Lucian, din anul II Agronomie. Spre surprinderea noastră însă, cineva folosea nestingherit telefonul de la poartă pentru convorbiri exterioare. Ba mai mult, acest telefon ar fi trebuit să fie prevăzut cu un lacăt, a cărui cheie să se afle într-un plic sigilat, ceea ce la căminul respectiv nu se întâmpla.

Sperînd că măcar la celelalte cămine studenții de serviciu își cunosc mai bine îndatoririle, ne-am îndreptat spre căminul nr. 5, unde am pătruns fără ca nimeni să ne întrebe ce căutăm. Contrariați de ușurința cu care se poate pătrunde în cămin, i-am atras atenția studentului Ionescu Ion, anul III Medicină veterinară, că modul în care își îndeplinește atribuțiile lasă de dorit, dar tovarășul Toșici Liubincio, președintele comitetului de cămin care se afla și el prin apropiere, a început să se adreseze cu amenințări, afirmînd (culmea!) că nu avem ce căuta în cămin. Sintem de-a dreptul nedumeriți de faptul că un președinte de cămin nu are idee, nici măcar de cele mai elementare norme ale vieții de asociație. De altfel, nici în celelalte cămine nu am fost opriți la poartă de către studenții de serviciu, rămînînd cu serioase rezerve în ceea ce privește vigilența cu care sînt supravegheate atît avutul obștesc, cit și cel personal, al fiecărui student. Așa că nimic nu ne-a împiedicat să intrăm liniștiți și în căminul nr. 12, să căutăm chei potrivite pentru dulapuri, și să plecăm cu două aparate de fotografiat în plus. Poate că în alte împrejurări, studentul Peiov Ioan care era de serviciu la poartă ar fi avut de suportat costul aparatelor foto, însă de data asta se va alege, probabil, numai cu învățătura de minte. Ar fi momentul ca această stare de lucruri să înceteze, nu de alta, dar este în interesul nostru al tuturor, să putem pleca liniștiți de acasă fără să ne fie teamă că la întoarcere nu ne vom mai găsi toate lucrurile.

IONEL MATAIA

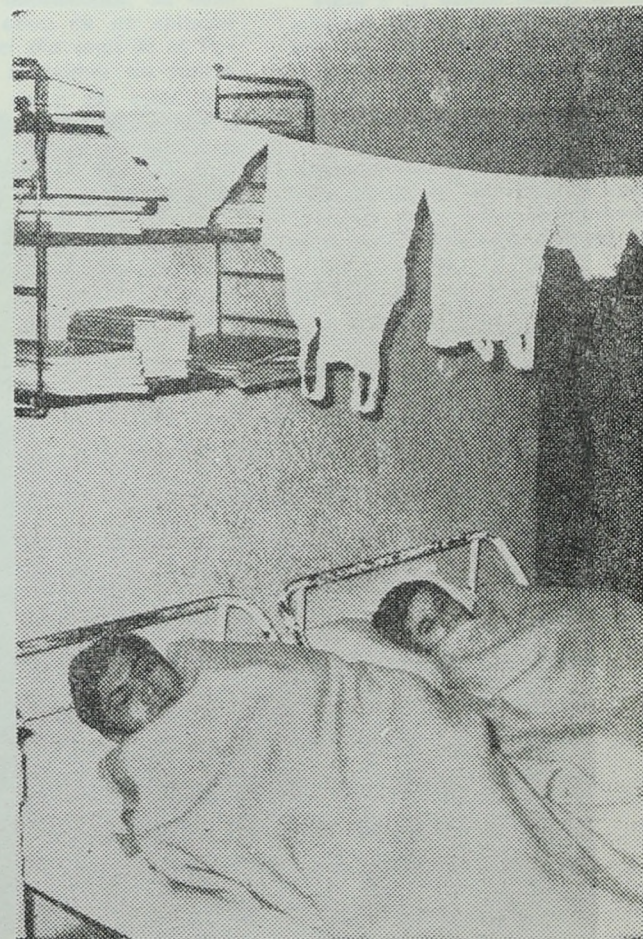
CÎND SE DUCE LUMEA

Camera de luat vederea (c. 5)

Autogospodărire (c. 1)

Visele... (c. 2 MV)

Lată-ne, pe nesimțite, în holul Căminului nr. 2 M.V. Studentul de serviciu, e absorbit de lectura revistei preferate, pe fundul „momentului poetic”. Încercăm să urcăm și ne continuăm intenția pentru că nici cel mai în măsură — studentul de serviciu nu are „bunăvoința” să ne legitimizeze. Același atitudine pasivă din partea personajului de la poartă la coborire. Nu este deranjat nici de sunetul unei chei lăsate de un „trecător”, probabil student al acestui cămin! Rămînem în hol, unde cîțiva studenți se hrănesc din resursele alimentare primite de acasă, ce, probabil, completează armonios cartele cu o singură masă, după care... își fumează țigările, dar scrumul cade cu regularitate pe lângă scrumieră. Asta ar vrea să spună: „Nu e vorba de autogospodărire? Ei, atunci, noi murdărim, noi facem curat!” Unii intră, alții ies. Dar fără a fi legitimați. Costernați, ne interesăm de binecunoscutele legitimații de cămin și de student: există, dar nu au întrebuintare în ceea ce privește scopul direct pentru care au fost emise.

Cum „călătorului îi stă bine cu drumul”, ne îndreptăm spre căminul nr. 1 M.V. Sintem întîmpinați cu același dezinteres ca și la Căminul nr. 2 M.V. Portăreasa își fumează pasionantă țigara și își încearcă norocul în cărți, cufundată total în acest „deliciu”. Ne permitem în mod deliberat să urcăm fără a ne legitima și să vizităm toate cele șase etaje. Nu abordăm atitudinile personajelor din „Hoții” lui Schiller, deși am avea ca suport toate posibilitățile create de lipsa de vigilență. Prima impresie: dezordine, coșuri pline cu rămășițe ce odată au fost mere, țigări, cursuri, hîrtii de împachetat etc. În hol, panoul cu anunțuri conține „Regulamentul privind activitatea profesională a studenților”, dar cel privind normele de ordine interioară... lipsește! În funcție de graficul de curățenie (menținut la zi) și cu amabilitatea responsabilului de cămin, am trecut în revistă cîteva camere. Într-una din ele, unde graficul indica „foarte curat” găsim pe masă, haltere amestecate cu piine, hîrtii și altele asemenea; fotografiile cu automobile decupate din diverse reviste, lipite pe pereți. Responsabilul de cămin ne spune satisfăcut: „Acestea sînt pasiunile băieților”. De acord, dar fotografiile întărite cu un lipici de bună calitate pe peretele proaspăt vopsit? Ni se ridică din umeri (stil „Iconic”). Sintem incredințați că situație se va schimba deoarece numai de cîteva zile s-a instituit auto-gospodărire în cămin. Să sperăm!

La etajul șase, vestea catastrofală că în cecet cămin există o singură sală de lectură, lucru deplorabil sesizat de mulți studenți. Dar pătrunzînd și în acest unic punct de atracție pentru studiu, avem impresia că se găsește după un taifun, uragan, sau ceva de genul acesta... Resturi de țigări, hîrtii pe mese și sub mese, scaune în cea mai bizară dispoziție statică. Și tot laconic, ni se răspunde: „Așa sînt studenții! N-ai ce să-i faci!” „S-au luat măsuri din partea comitetului de cămin?” Se răspunde printr-o întrebare: „Ce măsuri s-ar putea lua?”. Desigur, majoritatea studenților sînt în anul I Electrotehnică și Mecanică, dar asta nu înseamnă o scuză pentru modul necorespunzător în care sînt înțelese regulile de conviețuire și de păstrare a bunurilor obștești. Un fost „Micron” și o „Viață studentească”, se odihnesc, rupte în multe fișii, pe pupitrul unei mese.

S-ar zice că a luat ființă o „Comisie de control obștesc” compusă din șase membrii studenți. Pînă acum însă, această comisie ccută să fie... discretă și să nu abordeze situația existentă. Sala în care se pot urmări programele TV în descriere lapidară: parchet distrus (nu mai este mult și se va putea „viziona” camera de dedesubt), resturi de țigări după un „Mannix” pasionant, alături de anunțul „Fumatul interzis”. Plafonul poartă semnele unor intemperii trecute: pete mari, diforme, geografie inedită...

Studenți de la Electrotehnică și Mecanică, în camerele cărora să nu funcționeze difuzoarele? Exact! Cum s-ar spune: „Departate de lumea dez'antuită!” Se incriminează o serie de cauze dar nimic concret în rezolvarea acestor probleme.

La plecare, portăreasa ne asigură cu tărie că dînsa cunoaște toți studenții. Posibil! Dar atunci, cum am putut intra „nevăzuți, necunoscuți” în cămin? Nu există un repertor cu intîrzieri; nu se cunoaște nici ora limită de intrare în cămin și nici noțiunea de legitimație de cămin. Cel puțin pînă acum!

Respirăm ușurați, aerul rece și pătrunzător al unei ore trecute bine de miezul nopții. Deodată își fac apariția doi tineri pe celălalt. Cel ajutat ne întrebă într-un limbaj aproximativ: „Undee... essee... MBV (n.n. — M.V.)? Le răspundem: „la doi pași de aici”, și gîndeam în sinea noastră cît le va fi de greu să-i facă...

TRAIAN BÂNCILĂ ȘI ANA BERCEA

ce nu a putut fi „citit” în cărți

Singurătatea la ore mici...

LA CULCARE...

Sală de lectură (c. 1)

Fabulă (c. 2)

Unicate nocturne (c. 15, c. 13, c. 2)

geneză sub steag

Din amintirea timpului străbun
Noi am venit pulsînd în albe clipe.
Am supt din roua țării, scump azur,
Ce-n curcubeu a prins să se-nfiripe
Și curcubeul ne-a crescut vestind
Bogate roade-n cîntecele țării ;
Din trei culori senine luminînd
Un zbor ce se deschide-n largul zării.
Un zbor celest, de-avinturi înspre aștri,
Precum lumina pură-n drumul ei,
Incununat de lauri mari albaștri,
Slujînd esența vieții, scump temei !

IONEL MATALĂ

cîntec pentru pămîntul meu

Țara mea de primăvară
Își începe cîntecul
Pe-o margine de covor oltenesc
Unde fîntinile au scris cu pietre
Numele lui Tudor
Luați-le
Și cercetați-vă sufletul cu ele
Pină-l veți face curcubeu
Fiecare pentru covorul lui
Mai frumos ca ziua dîntii.

DANIELA DOR

desfășurare

Trecerea de la ieri la azi
e o stare istorică,
aparent simplă și
de la sine înțeleasă
pentru cei care cred că
mersul pe stradă
înseamnă a
te muta de pe
un picior pe altul.
Trecerea de la ieri la azi
e o stare istorică,
dar
nu e simplă și
întîmplătoare sau
de la sine înțeleasă
căci mersul pe stradă
înseamnă a
aduna și
duce pină la capăt
imaginea fiecărui om
ce trece pe lîngă tine
și-ți dă bună ziua,
pentru ca lumea să
meargă înainte.

DANIEL VASILE

linia albastră

simțeam cum aluneci
cătrec fereastra deschisă
acolo au și apărut cobai
de întuneric
dar mi se părea
că ești aproape
și șopteai
linia albastră, linia albastră
luminatul meu plop
pătrundeau prin spate
luminările
poate ale unui vînt
poate ale unei plante
dar să știi că era noapte
oricît încercam cu brațul
să te luminez, să te trezesc
și strigam către fereastră
linia albastră, linia albastră
luminatul meu plop.

ION IOVAN

voi fi fiind

Sînt un copac destrunzit
prin venele mele circulă deocamdată
o viață virtuală ce-și așteaptă
primăverile . . .
cînd mă lovesc tăietorii
nu cad căci mă susține rășina
mea din care se zice că peste
multe milenii se va naște
chihlimbarul ce va împodobi
gitul femeilor
ce vor fi fiind.

CONSTANȚA NIȚĂ

R O Ţ C A T U L

ERA o fată cu principii fixe. Trecuse pe fiecare om în unul din compartimentele bine stabilite ale capului ei, luându-i orice drept de apel. Din când în când îi plăcea să declare cu o mină blazată :

– O să fiu infidelă în mod cert, indiferent cum o să fie soțul : blond sau brunet.

Dacă cineva i-ar fi spus că va fi roșcat i-ar fi rîs în nas. Nu admitea absurdități. Orice, numai absurdități nu !

Spre stupefacția tuturor prietenelor s-c căsătorit însă cu un tânăr roșcat. Din clipa aceea orizonturile, ideile ei, toate treceau întii prin ochii mici, vioi, albaștri și surizători ai soțului, nu în sensul că ea și-ar fi schimbat principiile, ci pentru că, pur și simplu, nu se mișcă, nu gîndea și nu scotea nici un cuvînt înainte de a-l privi pe el. Îl adora cum minca și fuma, îl adora cînd vorbea cu ea sau cu oricare altul. Îi plăceau la nebunie ochii lui tarna – cînd erau aproape cenușii – sau primăvara – cînd băteau spre verde, dar și vara pentru că păreau două picături de cer. Toamna cînd pupilele îi deveneau ruginii, ea îi spunea :

– Dragul meu domn, ești „en couleur”. Și se simțea că se sufocă de fericire.

Însă după aceea nu a mai fost nimic. Trăia în altă lume, uluită, palidă și imprăștiată...

Dimineața, cînd el a plecat înghițindu-și repede sandvișul și cînd i-a dat prin portieră o hartă, prun-dișul de pe alee lovea caroseria mașinii...

Copilul începuse să vorbească, spunea acum „tată” iar ea ajunsese o umbră, o umbră-robot, și-a dat seama că băiatul ei este roșcat abia cînd acesta a început să alerge prin curte alături de alți puști. Nu a mai fost în stare nici să se miște, stătea tot timpul în casă.

Apoi a descoperit totul. Terminase ceva de împletit însă, în ultimele ochiuri, i-a agățat brățara. Roșcatul a început să bombăne străduindu-se să descurce firele și ea și-a dat seama că fără el nu se poate. A izbucnit în rîs. El o privi un pic uimit :

– Vrei să rămii AȘA ?

Ea se făcu a nu înțelege :

– Adică ?

– Degeaba, nu mă duci.

– A-di-că ?

– Sînt un vis adorabil, dar nu vreau să rămii cu mine AȘA. Era însă definitiv bine dispusă.

– Aș putea rămîne cu tine altfel ? Se simțea fantastic de bine. Î se făcu și foame, se gîndi însă că dacă se ridică nu o să-l mai vadă.

Roșcatul avea, ca de obicei, simțul umorului, așa că nu se putu stăpîni și rîse.

– Or să te creadă toți bolnavă – brusc se clărmă – Te simți rău ?

– Sînt mai sănătoasă ca oricînd.

Sună băiețelul și ea îi deschise ușa radioasă. Îl luă de mină și-l purtă prin toate cofetăriile din oraș. Se simțea sigură și mai ales înnebunită de fericire, totul din preajma ei se transformase, sclipea și strălucea.

A doua zi puștiului i se făcu puțin rău și, cînd rămase singură, Roșcatul îi făcu morală :

– Nu admit scuze.

– Ești un vis intransigent.

– Am dreptul.

Soțul câștiga, dar la sfîrșit se proclama totdeauna victorioasă.

De cîte ori se culca, plîngea că trebuie să se despartă de Roșcat. Nu reușea să-l vadă niciodată în somn și el se distra grozav pe această chestie. Ea se cam supăra, și cînd vedea că hainele lui sînt tot hainele vechi, demodate acum, se indispunea de-a binelea. Îi răspundea calm că nu-l convine să se schimbe, ca vis nu avea pretenții, apoi ar protesta toate umbrele văzîndu-l cu jersey pe gît (era idee ei fixă). Ea conchise :

– Ești pur și simplu neserios.

Și se apucă să-i facă un jersey căbăstru pe gît. Știa că el nu poate să-l poarte, îl împletea așa, de-a naibii.

Pe urmă îi veni o idee năstrușnică : Roșcatul să stea cu ei la masă. Îi făcu o invitație ceremonioasă.

– Și băiatul ?

– Ei nu, am să discut cu tine față de el, așa crezi ?

Îeșiră amîndoi pe terasă și el începu să cînte puțin la chitară. Deveni uimită :

– De unde ai luat chitara ?

– Tu trebuie să știi.

Ea încruntă puțin sprîncenele, dorind să-l neceștească.

– Am terminat jerseyul.

El îi spuse strîmbîndu-se ușor :

– Mă duc jos.

Rîdea la ea de pe trotuar.

– Nu mai am chitara.

– Lașule, eu mci am jerseyul !

Deveni trist.

– De ce vrei să te superi singură ? Știi că nu-l pot îmbrăca.

Ea a început să plîngă și se aplecă în jos, peste balustradă.

– Vin la tine, prinde-mă !

Într-o secundă era lîngă ea, sus, îngrozit. O privea încordat cu ochii enormi.

– Fii cuminte, fetiță scumpă și dragă, te rog !

Cu miinile la spate, percă temîndu-se de ele și cu capul în jos, ea reuși să-i spună printre hohotele de plîns :

– Cum poți să crezi că aș face așa ceva ACUM ?

Privi în direcția lui și închise ochii, strîgîndu-i :

– Însă aș dori enorm să exiști !

Băiețelul o auzi plîngînd și veni speriat, zbirlit la ea.

– Nu plînge, mămică scumpă și dragă, te rog !

Îl alintă și-l duse la culcare. Ca să adoarmă îi povesti basmul care-i plăcea lui la nebunie, cu un împărat care dorea să aibă un copil. Și a dorit așa de mult, încît o zîină bună i-a dat un bob de lîntă din care a apărut un băiat mic și drăguț. Pe jumătate așipit, puștiul murmură :

– Tata...

Ușa se deschise și intră El. !

CRINA DUMITRIU

Geneza noului, luată ca factor inițiator și determinant al progresului, aduce prerogative incontestabile evoluției, la orice nivel al structurii societății și în oricare moment al dezvoltării acesteia. Cert este faptul că momentul apariției și infuziei factorului „noutate” în contextul social, condiționează statornicirea unui climat favorabil, adoptiv al acestuia, sau a unei opoziții, neacceptări.

Cînd ne pronunțăm gîndurile spectrînd din curiozitate sensul bun al cuvîntului) tot ce apare nou — noutate în sine, avem datoria morală și spirituală de a renunța la conven-

tradorii, opinii care au drept finalitate instituirea și încetarea componentei noului în cadrul complexului individ-societate-natură.

Uneori, din dorința sau frica nejustificată de a nu cădea victimă considerațiilor nefavorabile, depreciative, din jurul nostru, dar în același timp, afișînd lașitatea meschină și perversă, caracteristică omului monovalent, fără aporțuri spirituale în societate, lăsăm ca lucrurile să-și urmeze destinul, chiar dacă nu sînt utile prin existența lor stimulării condiției psihice și materiale individuale. Într-un fel, lipsa de per-

turalizatului public consistențe spirituale variate, consecințele gradului diferit de savurare și mulțumire sufletească sînt multiple, purtînd uneori senzația unui gest de nemulțumire înțemeiată.

Pentru a motiva argumentat aceste aspecte și avînd ca reper sigur rolul moral pe care literatura trebuie să-l poarte prin semnătura sa în carta artelor frumoase, să abordăm structura și natura literaturii onirice. Și aici aprecierile fiind etalate pe mai multe planuri, singura posibilitate de clarificare constă

structură tridimensională, dar aceasta odată complicată și îndusă pînă la granița deducțiilor mai mult decît polițiste, de un fals sau uneori, prost gust, nu face posibilă atingerea țelului spiritual, deconectării și confortului sufletesc. Nu sensibilizează și nici nu întregesc tezaurul spiritual reprezentațiile false și bizare, produse ale unei lumi bolnăvicioase, greu de diagnosticat și tratat, cu morfologii alterate sau voit alterate. Omul nu poate percute pe fondul acestor „creații” decît nedumerire, sentiment de frică față de ce are să vină, un strabism convergent al unor situații ireale, o dispo-

expresii prejudicioase, cu pretență artistică: ...alge „cu care să culegă diferite nuanțe de mișcări ale aerului: de la adiere pînă la ciclon, ciclop și ciclobarbita!”; „ochii îi căzură — impropriu-zis, da' zis — pe fese: cît teren nefolosit, se și vede purtînd pe ele niște roți dințate pentru simțul climei”; „omoplații ascundeau și ei cîteva locuri bune de înșămîntat ferigi pentru simțul insectelor”. Comparații și epitețe mai mult decît plastice: „mușchi stufoși”, „ochelari cu rame altoite definitiv pe carne”, „ochi — cor de broaște”, „dor solid”, „pintecul norocului — veșnic încordat, veșnic boboșat...”

„... ferigi pentru simțul insectelor”

ționalismul limitant ce antrenează problematica existentă la un moment dat în sfera vizată. Pentru a nu comite imprudența unei aprecieri false, extinderea la maximum a posibilităților interpretative pe care trebuie să le punem în joc. În jocul aparent banal, dar exigent, al gîndirii dispuse la asigurarea balanței compensatorii și în același timp, competitive, dintre nou și vechi. Cum de altfel viața ne învață prin gradul complexității sale, acceptarea non-conformistă a noului pluripotențial, cu rezonanțe util-umane, întotdeauna glasul ridicat împotriva sau pentru persistența unui fenomen (fenomen artistic, special etc.), păcătuiește uneori prin exagerarea unor aspecte, revenindu-ne astfel nobila misiune de a păstra un anumit grad de discreție apreciativă. De altfel se spune că „atunci cînd se nasc copiii, se nasc și poveștile”. În interpretarea de față, atunci cînd factorul noutate survolează vechiul, cu intenția perturbării și subclăririi conformației structurale instituite de vechi — acum obiect perimat pe frontispiciul evoluției ascendente, apar în virtutea legii universale a unității și luptei contrariilor, păreri con-

sonalitate și de originalitate în afirmații și manifestare, este pedeapsa sumbră oferită de inactivitate, procurîndu-ne măști, improprii structurii interioare cu care ne-a dotat natura. În timp, acestea antrenează serioase perturbări ale condiției morale și educative a individului.

Poate mai frecvent decît oriunde, fenomenul literar al zilelor noastre acceptă ca alternanță obiectivă vechi-nou să incline în favoarea ultimului aspect. Și tocmai această stare potențiază volitiv schimbări în gama expresională a produselor literare, atrăgînd, după caz, aprecieri de diverse nuanțe, fără însă ca amplexarea creației să aducă cu sine pecetea unei linii vizibile în orientarea acestora. Acest mozaic literar, creațional, surprinde prin limitele sale largi de acceptare a unei serii de potențe mai mult sau mai puțin literare. Orice creație, odată imprimată pe coala albă a viitoarei cărți, este socotită ca avînd dreptul sacru de a se dăruii maselor largi, indiferent de mesajul (care cîteodată este greu de întrevăzut) pe care in-

tenționează să-l transmită cititorului avid în sfera sa spirituală. Oferind cu foarte mult nediscernămînt marelui și struic în interpretarea faptelor pornind de la o condiție relativ obiectivă: limitele firescului, căci oricît de diversificată ar fi partitura sentimental-interpretativă a cititorului, el nu acceptă faptele decît în limita posibilităților ce-i permit să stabilească o corespondență între faptul literar în cauză și realitate. La parcurgerea analitică și atentă a unei asemenea cărți de factură autohtonă sau străină, aduce aceeași reacție, din cauza caracteristicilor comune și în același timp particulare față de restul produselor literare. În fața constituției anatomo-funcționale a creierului uman se ridică piedici serioase. Din clipă în clipă, atît cadrul de acțiune cît și ideea fenomenală confundă se schimbă subit, sentimentul neplăcut al ridicolului situației în care te aduce autorul, te silește să accepți incapacitatea afinității intuitive de a înțelege sensul macabru al figurilor stilistice pe care le utilizează. Din punct de vedere literar cuvintele au o

ziție haotică intenționată a cuvintelor. Dacă se încearcă o concluzionare a unei schițe de acest gen, ideea unității fenomenelor este lipsită de suport, relevînd o constituție lugubră și compromițătoare pentru idealul literar. Coeziunea faptică a secvențelor ce se succed cu o rapiditate exagerată este... o certă absență. Grotescul simbolic, cu viziuni înspăimîntătoare și cu intuiții ce se ascund dincolo de ele, emoția născută din amestecul de teamă, îndoială, curiozitate, figurații ieftine ale unui presupus talent nu găsesc rezonanță probabil așteptată a autorului. Și dacă aceste reprezentații literare ar fi rezultatul onest al proceselor onirice, am acordat totuși un coeficient de senzțional și afirmare acestor autori. Cred că se găsesc situații nuanțate în realitatea obiectivă, așa încît preocuparea literară să contribuie prin efectul ei la condiționarea ordonată a culturalizării și emancipării.

Ușurința și banalitatea frivolă a conținutului literar, ne-ar îndreptăți, ca măcar din punct de vedere artistic să nu acceptăm

Strictu sensu, totul este un amalgam ce ni se acordă spre a fi confidențiat. Lista acestor capodopere stilistice ar putea lua proporții, dar... Singur creatorul, în clipe de sinceritate acută își caracterizează opera, probabil pentru a-și diminua pedeapsa greșelilor făcute: „Personajele (nn. care?) nu se fixează bine pe subiect; trebuie să mai treacă timp pînă să începă să-l paraziteze în mod constant” (din antetul unei schițe). Este singurul adevăr „artistic”, remacabil prin sinceritate, o autoapreciere la adevărata valoare. Dar pe cînd revenirea la subiect?

Nu de alta, dar așa cum susține marele actor Radu Beligan: „În artă e suficient o zi pentru a-ți face un nume, dar îți trebuie o viață ca să-l păstrezi”, motiv pentru care las în tăcere numele autorilor discutați și a „creațiilor” lor. Cu asemenea reprezentări ale realității (dacă se poate vorbi de așa ceva), nu se poate asigura nici unul din dezideratele de mai sus, nici pentru moment și nici în viitor.

TRAIAN BĂCILĂ

din nou despre isis

Conștiința lirică modernă e tulburată de diferite impulsuri ce-o solicită cu necesitate, ca apoi s-o copleșească sub povara ambiguității. E. A. POE s-a despovertat de ambiguitate prin ereziile sale atît de fecunde asupra noului lirism. S. J. Perse consideră că „obscuritatea ce i se reproșează poetului provine din însăși noaptea pe care o explozează.

Din aceste ambiguități se concentrează însă o poetică a unui nou lirism, poetică ce absolutizează sugestia, pentru ca prin ea, să poată fi refăcută ordinea primordială a universului, în virtutea căreia: „Les parfums, le couleurs et les sons se répondent”. Astfel, la capătul drumului ce trece prin purgatoriul deformărilor groțesti ale lumii, poetul regăsește cristalul perfect al sublimului pe care-l redă luminii ce valorifică esența.

Mallarmé corifeul sugestiei, a găsit apa vie cu care să trezească trăirea mitică primordială, oferindu-i lăcașul Poeziei. Astfel, în atmosfera poetică se vor pulveriza aromele sacralității în imperiul de mult uitat în care, se vor regăsi poet și lector deopotrivă: „Spun: o floare! și din uitarea în care vocea mea scufundă orice contur, altceva decît decît sepelele știute, muzical se înalță ideea însăși și, suavă, floarea ce lipsește din orice buchet”. S-a ajuns chiar să se propună o „lectură ritual” în virtutea căreia s-ar facilita contactul dintre om și cosmos. Iar acest ritual, pentru a-și putea desfășura potențele, are nevoie de atmosfera pe care numai liniștea i-o poate reda. În adevăr, avînd în vedere

sensurile multiple ale unui cuvînt, poetul e dator să creeze un halo bine circumscris Cuvîntului pentru a-i activa latențele. Vidul din jurul cuvîntului intrerupe intermitent curgerea fluxului verbal și astfel, tăcerile conștient regizate sînt în măsură să puncteze miracolul în care se desfășoară Cuvîntul.

Poezia, această eternă sublimare în Cuvînt a descoperirilor neliniștitoare ale omului sensibil, este simultan, o luptă crescîndă cu îndărătnicia cuvîntului. Actul poetic echivalează cu o „naștere eliberatoare” de sub povara obsesivă a Cuvîntului. Iar decizia acestei gestații în obscuritate e uneori amară: căci uneori Cuvîntul nu înțelege intențiile poetului — regizor, și-l trădează în chiar clipa marelui spectacol.

Cert e că și Lucian Blaga găsea că în patria tăcerilor sale de „lebedă”, „zăpada făpturii fine loc de cuvinte”. Apoi Poetul trebuie să caute „apa din care bea curcubeul” (...) „din care curcubeul își bea frumusețea și neființa”, apa vie cu care să tămăduiască rănile Cuvîntului față de care rămîne întotdeauna dator.

Există stări de cumpănă ale ființei poetice în care aceasta se confesează cu vocea unui ciudat „alter ego”. Iar această instrăinare o datorează Cuvîntului care a știut să aștepte, precum sunetul într-un labirint. Acest „alter ego” poate fi deopotrivă generator de primejdioase proiecții, precum o stranie a Pandorei. Poetul însă le constrînge la disciplină și subjugă ficțiunii, realitatea. Iar această ficțiune poate fi fascinantă, atîta vreme cît, poate crea iluzia unui echilibru înțeles ca o evadare din infernul ambiguităților mundane, într-o ordine creată de spirit: „La, tout n'est qu'ordre et beauté, / Luxe, calme, et volupté”. (Baudelaire, „Invitation au voyage”).

La intersecția dintre poezie și comunicare, Poetul e dator să aprindă cuvintele și să întrețină cu ființa lui, flacăra lor inefabilă. Trăirea poetică e amnarul din care scapără esențele tari ale lumii de dincolo de aparență ce se relevă doar ochilor poetului vizionar. Trăirea poetică este limbajul de

dincolo de Cuvînt prin care comunică Poetul cu Cuvîntul și acesta mai departe cu lectorul — este suportul razei refractate în apele conștiinței Poetului ce se întoarce în ordinea din univers, spre a reflecta apoi în ochii lectorului și a se refracta în conștiința sa.

Limbajului i se pot nega legile, clasicile tipare, dar nu funcția nominativă a cuvintelor. În acest sens, concretețea uneori pînă la violență a Cuvîntului este probabil punctul suprem spre care aspiră orice proces poetic, iar în virtutea acestei tendințe, abstracțiunea cea mai pură poate fi îngemănată cu Vocabula purtătoare a celei mai adînci materialități. Cuvintele se cer a fi pline de substanță chiar și atunci cînd vin dintr-o atmosferă atît de rarefiată cum e cea a gîndului. Astfel, comunicarea tinde să se contureze sub egida sugestiei difuze, Făcînd din poezia sa o foarte liberă ființă a limbajului, Leonid Dimov ne învață, să simțim acut inexplicabilul:

„Ardea o luminare așezată / Pe-o altă luminare ce ardea / Și-n alba luminare ca de vată / M-am așezat tot alb, deasupra mea (Rondelul luminărilor); sau „Copac nocturn cu scoarța cenușie / Și dinți de aur risipiți egal / Prin scoarță, ca un semn de bogăție / Sub ramurile șerpi cu cap de cal” (Rondelul scoarței cenușii); sau „Ar fi să-nfigem un cuțit / De os adînc în întuneric / Ar fi ca firul răsucit / Din fire trei, să fie sferic” (Rondelul ipotezelor).

Luată în imaterialitatea lor imediată, Vocabulele poetice pot fi regăsite în realitatea din care purced, chiar și cele mai obscure și absconse abstracțiuni fiind create de poet din nevoia de comunicare curentă.

În poetica sa „De la Baudelaire la suprarealism” Marcel Raymond se întreba într-un loc: „Cine va ridica vîlul și-o va contempla pe ISIS în puritatea sa? „În adevăr, cine altul, decît poetul, va ști să joace rolul celui etern curios ce va înlătura cu miinile-i căutătoare zgura spre a reda luminii, în strălucirea sa, cremenea ascunsă.

CONSTANȚA NIȚĂ

Motto :

Arta și cibernetica, iată cei doi poli cheie ai destinului nostru.

NICOLAS SCHÖFFER

De cind omul s-a ridicat să privească stelele, arta a însemnat o modalitate de a cunoaște lumea, caracterizată printr-un crescut grad de subiectivitate, de trăire personală, și tocmai de aceea, exprimarea prin artă nu a stat la îndemina oricui, ci doar la a acelor ce puteau să-și obiectiveze datele simțurilor și imaginației. Iată, însă, că în secolul nostru în avalanșa de direcții noi născute din revoluția tehnico-științifică, apare și una destul de șocantă pentru milenarele noastre prejudecăți, aceea a folosirii calculatorului electronic pentru rezolvarea unor probleme artistice. Neîncredătorii vor accepta poate infiltrarea sa în grafică și proiectări, dar în arhitectură, plastică, muzică, poezie, acolo unde doar cei aleși pătrund, ei bine, asta nu!

În sprijinul celor de mai sus voi transcrie două poezii, permițându-mi să menționez mai apoi cine sînt autorii :

„plinsul în oraș ; miini fricoase își schimbă într-ascuns culoarea și încă o noapte izabelă va fi a dreptății nisipurilor (respirația cavalerului printre cavaleri e cea mai galbenă)

și spre dimineață la castel

Dacă s-ar auzi cîntece : o cheie pe buze oho și pe trădare

(calul lui născut ieri azi și miine dulce strigăt

sare din frica de sare depusă la porți) spera să se joace mai frumos (cavalerul)

în depozite mari de singe

dormi dragostea mea am inventat poezia și nu mai am inimă”.

„Visele fericite plouă

Înima sărută firul de iarbă

Verdele se respiră pe sufletul iubit.

Zarea-i departe și melancolia

Vulpile dorm liniștit

Visul mingiie luminile

Un somn plin de vise cîștigă o lume

Farmecul îngheață unde această scinteie

Se joacă

Magii dansează firavul păstor”.

adică „să redea vizibil sunetul pentru a face ochii confidenți tuturor plăcerilor pe care muzica le poate da urechilor”.

Pornind tot de la ideea analogiei între culori și sunete, N. Schöffer crează, în secolul nostru, muziscopul, un fel de orgă de lumină, instrument de muzică vizuală, cum îl definește autorul, acționat de un clavier electronic. Este prima operă de artă – instrument, căci ea presupune întii creația, apoi funcționarea asigurată automat de componentele sale. „Rigoare plus indeterminism egal infinit” spune creatorul muziscopului. Da, căci rigoarea execuției operei de artă – instrument nu exclude pentru funcționarea sa posibilități variate, căci, spre deosebire de opera de artă clasică, care este, odată cu terminarea ei, un tot ce nu se schimbă sensibil în timp aici avem de a face cu implicarea unui factor deosebit, inexistent, înainte în evoluția operei de artă care se desfășoară pe suportul predeterminat al structurilor cu care a fost înzestrată. În felul acesta, artistul, folosind computerul, nu mai crează o operă de artă, ci programează o serie de parametri posibili de combinat – mișcare, lumină, culoare, sunet – crează creația, după cum spune Nicolas Schöffer.

Cît privește mașina creatoare de artă, tot la Athanasius Kircher aflăm, în secolul XVII, proiectul unui ordinator mecanic primitiv de compus muzică, „Arca musaritmica”, precursor al muzicii algoritmice, automatul desenator al lui Jaquet Droz, ș.a.

Folosirea computerelor în artă nu înseamnă în fapt altceva decît modelarea procesului de creație artistică și, ca orice modelare, își aproximează din ce în ce mai bine corespondentul din realitate. Premiza teoretică a utilizării în acest fel a calculatoarelor o constituie dezvoltarea esteticii generative. După Max Bense, prin „estetica generativă” înțelegem „circumscrierea tuturor operațiilor, regulilor și teoremelor prin a căror aplicare la o mulțime de elemente materiale funcționind ca semne, se poate obține în mod conștient și metodic o stare estetică”.

Este știut că mașinile electronice de calcul funcționează pe baza unui program – un set de directive care fac posibilă efectuarea unor pași elementari în funcționarea calculatorului, progra-

ARTĂ ȘI CALCULATOARE

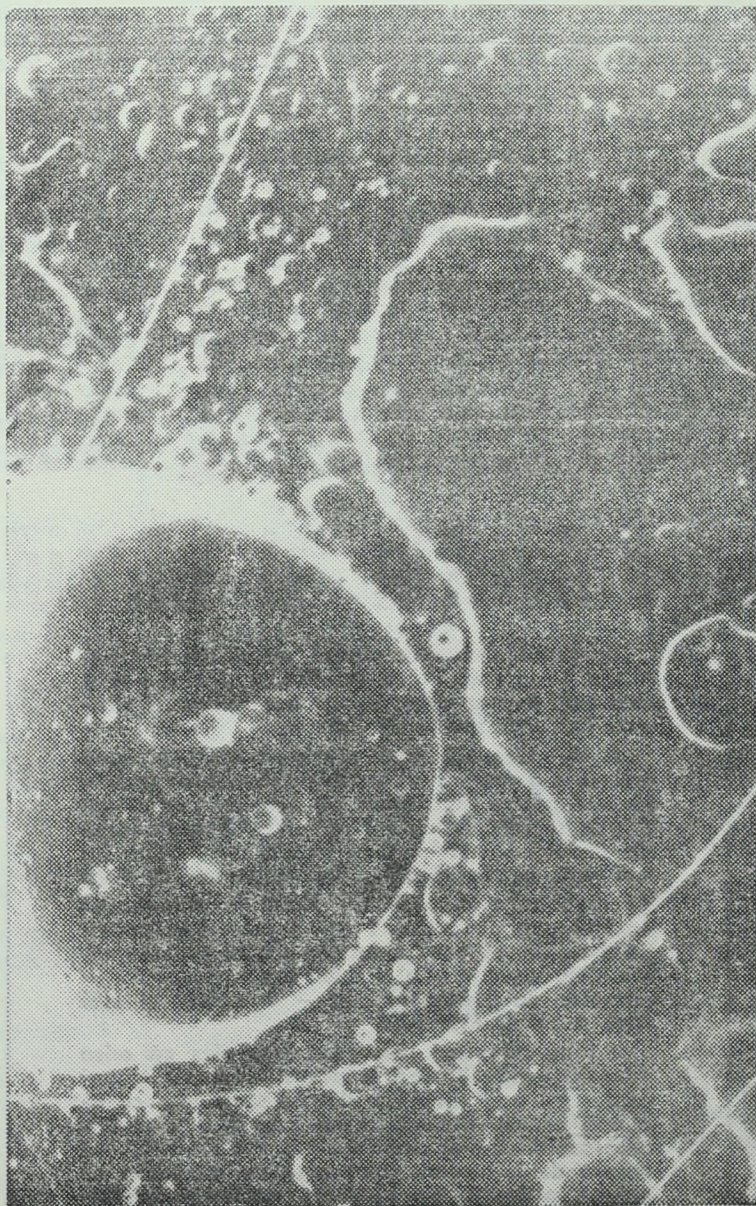
Fără a fi malițios, cred că nu puțini ar fi stat pe gînduri în a desemna care poezie e opera omului. Ei bine, prima poezie, apărută într-o revistă este semnată de un poet, iar a doua, intitulată „Auto-poem nr. 312”, aparține calculatorului I.B.M.-7090 din Darmstadt.

Nu este cazul ca autopoemele să fie opuse poeziei în adevăratul sens al cuvîntului, fiind vorba doar de experimentări făcute cu scopul de a aduce rigoarea științifică în domeniul literelor ; a crede că mașina a ales cuvintele pentru a ne comunica vreo simțire deosebită este cel puțin un mod naiv de a privi lucrurile. Faptul că Eminescu nu a făcut versuri urmînd rețete nu exclude posibilitatea ca geniul său, materialul lingvistic al poeziilor sale, să fie analizat, pe căi neștiute, mărturie în acest sens stînd numeroasele variante ale unora din creațiile sale.

Reacția declanșată în rîndurile iubitorilor de artă prin asemenea experiențe se datorează în mare măsură părerii că lumea de gheață a tehnicii și matematicii ar ofili florile artei, le-ar transmite acestora ceva din rigiditatea mașinilor. Să nu uităm însă că de la Pitagora se știu raporturile dintre lungimea unei corzi care vibrează și înălțimea sunetului produs, dovadă a posibilității de a matematiza elementele muzicii. Cercetări contemporane au dovedit lucruri similare și pentru alte două milenii ale artei.

Această tendință de a utiliza calculatoarele în artă comportă două aspecte : unul, cel al integrării mașinii într-o imagine artistică plastică, al doilea, al mașinii ca instrument al creației artistice, „mașina de creat artă”.

Pentru primul aspect istoria culturii atestă încercări străvechi, de la statuetele articulate de pămînt ars ale egiptenilor, jucăriile mecanice și marionetele din Extremul Orient, proiectul de mașină pneumatică de sintetizat muzica al lui Athanasius Kircher, avalanșa automatelor din epoca carteziană, „flautistul lui Vaucanson”, „scriitorul” lui von Knaus, ceasul de aur lucrat de Kulibin pentru Ecaterina a II-a, prevăzut cu personaje în mișcare și muzică, androidele familiei Jaquet Droz ca „scriitorul”, „desenatorul”, „muzicianul” ; în anul 1725, preotul iezuit J. B. Castel își propune, cu ajutorul unui clavecin ocular, să picteze piese muzicale,

mele diferind între ele prin ordinea și numărul acestor directive, în funcție de problema la a cărei rezolvare se pretează, – deci are o funcționare mecanicist determinată. Ori procesul de creație, indiferent în ce domeniu, cuprinde determinism mult mai complex decît cel laplacean. Cel mai simplu mod de a modela un astfel de determinism este utilizarea unor șiruri de numere aleatoare. Folosirea lor este posibilă datorită unor corespondențe ce se stabilesc, pe baza unor experimente, între calități ale elementelor diverselor arte și numerele reale (durata sunetelor, lungimea și grosimea elementelor grafice – linii și puncte –, lungimea de undă a radiațiilor din spectrul vizibil). În felul acesta, hazardul devine un mijloc de creație, simulînd atît selecția elementelor din repertoriul de semne asupra căruia se lucrează cît și ceva din ceea ce în cadrul procesului creației artistice este rodul fanteziei, al intuiției. Pentru materializarea operei, computerul este prevăzut cu un bloc anex – realizatorul (un „braț” ce transcrie impulsul pe hirtie, un ecran). Înțelegînd aici și produsul creat (desene, imagini), procesul de creație cu ajutorul computerului se reprezintă, după Max Bense astfel :

program (computer + generator de numere aleatoare) realizator.

Din această succintă prezentare a procedurii de lucru cu calculatorul în artă se observă că departe de a elimina omul din procesul creației artistice, utilizarea computerului elimină acele etape algoritimizabile, lăsînd omului domeniul complex al elucidării și transcrierii regulilor stilistice în artă, pentru esetician, și al actualizării lor, pentru artist.

Înfirmînd părerile celor ce nu consideră oportună imixtiunea științelor exacte în artă, noile tehnici artistice bazate tocmai pe această imixtiune dovedesc celor ce le analizează fără prejudecăți, că, departe de a îngheța suflul vital al artei, ele nu fac decît să ofere noi mijloace de creație mai puternice, dau artei posibilități evolutive nebănuite.

VALERIU TROIE

Inerția - modalitate de stagnare în unele asociații

Bună vremea! stimați colegi din anul II medicină generală. Poate s-ar fi convenit ca micul salut - să fie rostit în seara aceea de 19 octombrie 1973 cind, indiscretă prin prezență, am pășit scările impresionantului vostru institut.

Înopinată-mi vizită și-a propus ca prim obiectiv aprecierea gradului în care ați reușit să vă formați un colectiv omogen, a gradului de maturitate organizatorică pe care ați reușit să-l atingeți, cunoașterea unor detalii precise asupra raporturilor dintre biroul de an al organizației A.S.C. și cei care l-au desemnat, probleme care, rezolvate, dau date concludente asupra profilului spiritual al unei colectivități.

În general, în condițiile unui colectiv, omogenitatea se apreciază prin colegialitate. Banal termen, tocit pe parcursul multor ani de studiu, adesea uitat, încît îi vezi pe unii gata să întrebe: „asta cu ce se mănincă?” Poate nu l-aș învățat atît de mult dar... o mai văd încă pe stimata dumneavoastră colegă, făcînd semne în dreapta și în stînga, conspirativ și afectat:

„Nu e bun!... Nu e bun!...”

Cei care făcuseră propunerea fuseseră de altă părere, dar evident, fiecare are dreptul la vot și la păreri personale, ceea ce nu înseamnă însă că minoritatea nu este nevoită să se supună majorității.

„De ce nu e bun?!”

„Sînt colegi de grupă... Au aceeași medie! Nu e popular!...” răspunde șoptit, dar cu subtilitate cineva din fața mea.

De fapt, dacă privesc mai bine în jur, sala mare, în care s-au strîns mai mulți de 100 de oameni, găzduiește nu o singură asemenea „biseriicuță” - cum este cea cu „colega” în care am nimerit eu.

Îndemnul prof. dr. doc. Mircea Ancușa de a încerca o depășire a perioadei de infantilism - spre cea de maturizare - în toate privințele, este firesc să spună mai mult decît o neînsemnată dojană părintească.

Inerția - în comportamentul unui student din anul III nu poate aduce nimic bun. A acționa, exclusiv, în virtutea unor deprinderi, exprimă, evident, o modalitate de stagnare.

Nu mi se pare a fi dificil de priceput că mediul organizației A.S.C. - la nivel de an - este cel mai potrivit pentru discutarea adevăratelor probleme care se ivesc în viața oricărui an de studiu.

Din „Darea de seamă asupra activității pe anul universitar '72-'73” nu a reieșit nici un fel de activitate organizată de dumneavoastră cu participarea exclusivă a... dumneavoastră!

În domeniul pegătirii profesionale - se vorbea despre cel mai mare insucces, iar numărul de 17 repetenți la nivel de an l-ați numit fără exagerare „record de tristă amintire”.

A face parte dintr-un an despre care se obișnuiește să se spună „an problemă” constituie o problemă ridicată pentru fiecare student al său. Chiar dacă nu sînteți încă adepții „pădurii fără uscături” faptul că - de cealaltă parte a imaginării abis care vă desparte în „buni” și „slabi” - adică de partea celor „buni” - vă găsiți sub aspect cantitativ marea majoritate - impune o încercare de depășire a stării de „lasă-mă, să te las...”

Prilejul oferit - de a munci împreună - demonstrează prin rezultatele obținute (locul I pe institut) că doar starea inertială de inactivitate este piedica pentru o mai bună cunoaștere între voi, cunoaștere care ar duce la dorința într-adevăr vie de a fi împreună în diverse împrejurări (excursii, seri ale anului, spectacole...).

Nu cred că se poate numi activitate cultural-distractivă faptul că un număr oarecare de studenți fac parte din brigada de teatru sau din formația de dansuri pe institut.

Apelul tov. Romițan Dan - membru al „Stu-

dent-Club”-ului, în căutare de noi clubiști, mi s-a părut incomplet între colegii săi:

„Doi oameni, numai doi!”

Parcă ar fi sunat mai bine dacă adăuga:

„Propun ca întreg anul, dar întreg anul, să organizăm o seară distractivă!”

Ca viitori medici sînteți cei mai în stare să cunoașteți principiul integrității unitare.

În centrul acestor fluctuații de comportamente - secretarul de an Morariu Gheorghe - pare a se bucura de apreciere unanimă. Oare nu ar fi dator - fie și numai în numele, acestei aprecieri, să vină cu propuneri care să aibă darul de a dez-morți puțin tîhnita lincezeală cotidiană a anului?

Și pentru acest 19 oct. care a fost - nu era oare cazul ca vechiul birou să se îngrijească de întocmirea unui plan, cel puțin provizoriu - de activitate?

Dar întocmirea noului program de activitate nu figurează la ordinea de zi! Mai bine să ne gîndim la ce nu am făcut că de aici înainte...

„Să acționăm și să sancționăm!” - decretează Sandu Adrian. Este absolut necesară mobilizarea studenților la activitatea cercurilor științifice, în scopul aprofundării cunoștințelor, a împlinirii lor cu practica... Ar trebui ca fiecare grupă de studenți să aibă atașat un membru de partid pentru îndrumare.

„34 de cercuri științifice își vor începe activitatea în I.M.T.. Se vor publica temele respective. Ar fi bine să nu uităm...” atrage atenția tov. Cristici Dușan.

„Propun ca muștrările să se dea în timpul practicii productive celor care absentează...” - rețin din spusele tov. Bădulescu Florin.

Remarcabile bunele intenții și propunerile făcute, dar nu mi s-au părut prea convingătoare în sala parte plictisită, parte amuzată, lăsîndu-se în voia inertelor aripi ale întâmplării.

MARIA MAN

Frontispiciul acestui articol este o constatare, pe care, v-o „destăinuim” în cele ce urmează. Toate aspectele pe care le vom prezenta sînt urmarea unei adunări A.S.C. la nivelul anului III de la Facultatea de fizică-chimie.

Pornim de la premiza, competentă și logic ceceptată, că o adunare A.S.C. de an, facultate sau institut trebuie să decurgă într-un înalt spirit revoluționar, adunare care să pună și să rezolve problemele studențești ridicate la un moment dat. N-om ales în mod intenționat acest an, dar flerul reportericesc „ne-a ajutat” probabil să convenim spre această alegere și poate să evidențiem manifestările neconformiste din activitatea studențească.

Inițial, darea de seamă prezentată de Doinița Barna, secre-

Restanțele unui colectiv

tară A.S.C. a anului III, n-a fost decît o davadă certă de generalizare a tuturor problemelor în cauză. Operațiunea de sinteză și apoi generalizare a fenomenelor are un suport bine definit, dar aplicînd ultima formulă fără a trece totul prin filiera analizei și sintezei, gesturile se transformă în simple cuvinte inutile... Paradoxal, însă majoritatea studenților ce au luat cuvîntul, au considerat o asemenea „dare de seamă” drept „bună și cuprinzătoare”.

În afara unui exemplu concret ce viza studenții evidențiați la învățătură, restul afirmațiilor cu fost formulate cam așa: „în viitor asociațiile trebuie să acționeze mai ferm...” Cercetarea științifică, activitatea culturală și

munca patriotică sînt prezidate sub acelși gir: generalizare. La un moment dat avem impresia că autocritica este un imperativ prezent în această colectivitate. Dar, în final și aceasta se manifestă cu o motivare puerilă. Și iată de ce: Studentul Butea Adam, grupa 435, zice dînsul că absența serilor de grupă se datorește „citorva ștcmpile” absolut necesare aprobării unei asemenea manifestări (?). Dar biroul de an, a cărui contribuții sînt bine delimitate, nu poate lua măsuri pentru remedierea unei asemenea stări de lucruri? Întrebat ce propune pentru îmbunătățirea organizării serilor destinate grupelor, studentul s-a pierdut într-o serie de definiții (și acestea cu caracter de generalizare!).

În această atmosferă „de lucru” studenta Ana Poenaru se integra, dar... în lectura unei cărți, iar într-un grup din apropiere se punea problema: „să criticăm sau nu activitatea biroului A.S.C. de an?” hotărîrea de ultim moment cade pe panta compromisului: „Ce, vrei să te hulească un an întreg?” - argument forte care a domolit „spiritele”...

Urmează clipa „confidențelor” ce scuză pe orice student de „pete”. Cordea locn, grupa 436 afirmă faptul că deseori cadrele didactice nu însoțesc studenții la muncă patriotică, iar alții se așteaptă ore în șir pînă la venirea vreunui tovrăș sau... ultima soluție: reîntorcerea acasă (timp pierdut necalculat!). Tov. Doina Răsădeanu, reprezentanta A.S.C. la nivel de facultate caută o scuză privind activitatea biroului de an cu formulări de aspectul următor: „lipsa de

activitate, delăsare” etc. ... Nimic însă concret!

Adevărul este că biroul de an nu-și înțelege atribuțiile, nu acționează prompt, atinge probleme tangențial, fără o aprofundare concretă, justă. În cele 40 de minute afectate discuțiilor... nimic despre activitatea profesională! E chiar inexistentă la anul III fizică-chimie? Credem că, a discuta situația celor 4 repetenți n-ar fi însemnat o muncă herculeană! Informările politice au avut o nuanță de formalitate, întrebările fiind concepute ad-hoc, cu cîteva clipe înaintea adunării... O analiză „la rece” a fiecărui component al acestui an sperăm că va duce la o metamorfoză în întregul sistem de comportare și înțelegere a îndatoririlor față de cerințele vieții studențești.

MARCEL ILIE

Despre o organizație și biroul său de an

Viața de organizație oglindită mai ales de discuțiile deschise a arătat de data aceasta o situație diferită: pe de o parte, o masă de studenți animați de intenții și dorințe mari, gata să le ducă oricînd la îndeplinire cu atît mai mult cu cît problemele ridicate de ei îi priveau în mod nemijlocit, iar pe de altă parte un birou A.S.C. depășit de multe ori de evenimente, prea puțin inițiat în problemele de organizație - lucru de care poate nu numai ei sînt răspunzători avînd în vedere greutățile inerente primilor ani. (Mai trebuie oare invocată necesitatea îndrumării la acest nivel a organizațiilor în primii ani?)

„Unde ne este entuziasmul?” - mai dăinuie încă ecoul unei nedumeriri exprimate nu de mult, în împrejurări asemănătoare de către unul dintre noi și oricum am căuta o soluție, atîngem iar unul dintre cele mai sensibile puncte ale organizației noastre: rolul activistului A.S.C. El trebuie să fie acela care să sesizeze și să canalizeze intențiile și preocupările studentului, să-i încurajeze în mod discret, firesc, spiritul de inițiativă, să valorifice în ultimă instanță valențele multiple care întotdeauna caracterizează orice colectiv de studenți.

În cursul discuțiilor nimeni nu a reproșat vechiului birou puținătatea activităților și nici n-ar fi avut motive doar cîteva aprecieri au lăsat pe margine loc unor semne de întrebare.

A fost vreodată pusă problema utilității unei acțiuni, s-a realizat un echilibru între preocupările biroului pentru manifestări cu caracter profesional și cele social-culturale? În ce măsură masa largă de studenți a participat la aceste manifestări, ba mai mult, în ce măsură a fost angrenată în viața de organizație contribuînd direct la organizarea oricărui gen de acțiuni? - și asta cînd potențialul ridicat al acestui an (nu numai profesional) era deja dovedit. Ce probleme ale studenților - discuțiile au arătat că sînt - a sesizat și mai apoi a rezolvat biroul?

Să nu dăm noi răspunsuri mai ales că orice adunare generală, deci și aceasta, impune măsuri pentru evitarea situațiilor dificile semnalate cu această ocazie. Evident, multe măsuri n-ar mai fi necesare dacă s-ar acorda o mai mare atenție, de fiecare dată, alegerii celor care un an întreg ne conduc acțiunile, ne ajută în rezolvarea proble-

melor. Și de ce să nu mai observăm încă un lucru: cele mai multe situații de acest fel caracterizează primul an, cînd, la data alegerilor, cei care vor alcătui noul colectiv nu se cunosc uneori nici după nume.

Cineva în sală intrerupe pentru cîteva clipe fierbințele problemelor concrete: „Acum cînd avem un an de experiență în spate și cînd am început și noi să «prindem glas», ar trebui să ne concretizăm intențiile în acțiuni ferme, hotărîte, cu tot curajul pe care ni-l poate da necesitatea unei acțiuni sau justețea punctului nostru de vedere”.

E o dorință și în același timp un angajament la a cărui înălțime trebuie să se ridice în primul rînd cei care ne conduc și de a cărui îndeplinire sîntem răspunzători toți studenții.

Chiar dacă problema atînsă nu este chiar atît de izolată încît să merite o particularizare, aprecierile au fost făcute pe marginea activității biroului anului II Calculatoare, Facultatea de electro-technică.

TUDOR PEJAN

student-viitor medic

Intr-un ultim an al studenției, condiția viitoarei profesii devine pregnant un subiect de analiză. Acum fiecare își conturează în mod subiectiv, o viitoare realitate, încearcă o sesizare cât mai fidelă a posibilităților și adevărului ce i se vor oferi; aceasta și pentru a evita eventualele deziluzii. În medicină domeniul practic al exercitării profesiei (omul concret și particular, mediul lui de existență) oferă unui începător infinite complicații, responsabilități care se cer rezolvate absolut fără greșală.

Constituind un mini-sistem de mărturisiri-sugestii cu ajutorul a două viitoare absolvente, se pare că voi fi în asenti-mentul celor interesați să cunoască întrebări și mai ales răspun-suri generate de o atare condiție. Sint studentele în ultimul an de medicină generală ale Institutului de medicină Timișoara; Mioara Vădeanu și Dunăreanu Sanda.

— Rep. Au trecut aproape șase ani, după unii cei mai frumoși din viață, ați realizat o etapă calitativ importantă a personalității voastre; sint probleme pe care ați vrut să le rezolvați până acum și n-ați reușit?

— Vădeanu Mioara: Poate aș fi dorit să-mi completez mai mult personalitatea în domeniile: muzică, lecturi etc. am simțit citeodată că sacrific mult timp și suflet medicinei. Uneori sim-țeam chiar o revoltă nedefinită. Acum însă, satisfacția acordării la această profesie mă face să prețuiesc orice sacrificiu oferit ei. E un fel de descoperire a unui adevăr știut foarte demult de oameni dar aflat de mine în acești ani.

— Dunăreanu Sanda: Dacă mă gândesc bine... da! Înșă anii studenției mi-au întărit convingerea că medicina să-și înșă, ca artă în sine este în primul rînd o profesiune nobilă ce meri-tă orice sacrificiu, tocmai pentru că obiectul ei este omul concret privit nu unilateral, biologic, ci și cu particularitățile lui psiho-sociale.

— Rep. Ce calități umane credeți că definesc un medic va-loros.

— D. S. Imi îngădui să amintesc cele spuse de rectorul nostru prof. dr. doc. Pius Brinzeu că: „prin însăși natura pro-fesiunii pe care o practică, medicii au posibilitatea să-și for-meze o puternică personalitate, să se ridice din punct de vedere moral, iar contactul zilnic cu suferința fizică și psihică îi face pe medici mai înțelegători față de om, în general le permite să-și dezvolte cele mai umane, frumoase calități”.

— M. V. Un medic bun trebuie să fie în primul rînd un sincer și conștient sociofil, să acorde apoi naturii umane maximă importanță... Am lăsat la urmă considerentele de strictă înșuire profesională nu pentru că n-ar avea importanță, dim-potrivă sint „condiția sine qua non” în problema expusă. Înșă eu sint adeptă a OMULUI-SINCER-MEDIC.

— Rep. Pentru că repartițiile sint totdeauna probleme spi-noase și prin doza mare de hazard, ne spuneți cum vi s-au părut anul acesta, ce „corective” ați aduce?

— S. D. Ideal ar fi să se țină cont de doleanțele majori-tății absolvenților, mai concret să se creeze posibilitatea apro-pierii de familie: părinți, soți.

— M. V. Problema repartiției încă își păstrează caracterul de cutit cu multe tășuri. Prioritate în alegerea postului trebuie acordată evident celor îndreptățiți să fie aproape de familii dar și celor cu medii mari. Problema nu este simplu de rezolvat și cred că este în discuție.

— Rep. Mulți absolvenți se tem de o limitare profesională în cazul unei repartiții la circumscripția rurală. Dimpotrivă, cu

cît gradul de urbanizare a localității viitorului post ar fi mai larg, se pare că afirmarea este asigurată. Sint două extreme. Cum vedeți problema?

— D. S. Din scurta experiență a practicii de vară pot să afirm că este necesar ca fiecare proaspăt absolvent să treacă prin filiera stagiului la circumscripție. Acolo este pus în situația de a acționa singur, fapt ce contribuie la definitivarea respon-sabilității morale și sociale foarte necesară astăzi.

— V. M. Nu se pot oferi posturi numai în localitățile urbane; oamenii trăiesc pretutindeni!

Consider că fiind înarmat cu tinerețea plus atributele ei, cu... cred suficiente cunoștințe pentru un început, o evoluție poate fi continuată foarte bine „în mers pe jos” la o circum-scripție rurală unde complexitatea problemelor îți cultivă res-ponsabilitatea în cel mai înalt grad. Bineînțeles situația are doza ei de risc. Altfel vorbind, cert este că o personalitate cu largi valori potențiale nu poate fi substituită sau creată de un mediu oricît de complex și complet ar fi socio-economic, dacă participarea acelei persoane este deficitară. Este vorba de o șansă mai mare de afirmare dar nu obligatoriu afirmare. Nu cred că există circumscripții medicale „proaste” sau bune! Cred că totul depinde de tine însuși, de ceea ce vrei să rea-lizezi nu de ceea ce găsești acolo.

— Rep. Un medic-generalist-femeie credeți că are probleme speciale de rezolvat?

— V. M. Înainte de a reuși la medicină cineva mă invita să meditez asupra condiției medic-generalist-femeie. Mi se ofe-rea perspectiva unei femei mutilată în condiția ei socio-naturală tocmai din cauza îndrăznelii de a-și asuma o responsabilitate prea mare în fața unor probleme sociale. Eu cred că este vorba mai degrabă de o adaptare care s-a început deja prin condi-țiile în care a crescut generația noastră în familie, școală, so-cietate plus anii aceștia șase în care ești obligată să te descurci singură în foarte multe ipostaze. Viața își urmează cursul, in-drăznim să ținem pasul cu ea în continuare.

— Rep. În ce loc ați așezat medicina dacă vi s-ar cere să completați o „tablă de șah”?

— S. D. În locul regelui! Pentru că obiectul muncii noastre este direct ființa umană creatoare de valori, pentru că medi-cina impune responsabilitate morală și socială extremă, pentru că „partida” trebuie câștigată absolut oricînd!

— V. M. Viața o „tablă de șah”, prea simplist! Dar totuși medicina aș plasa-o în carouțile combinației răspun-zătoare de șah-mat! De ce? Pentru că obligația, necesitatea socială de integritate, prosperitate fizică și morală a omului a fost și este mai ales astăzi adevărul cel mai stingent. Imagi-nați-vă un viitor cu extraordinare născociri tehnice și tot așa peisaje create de el, omul epuizat, mutilat fizic și psihic. Nor-mal, valorile create de el nu mai au nici o însemnătate dacă nu-i servesc, nu pot să o facă!

Bineînțeles că așa ar fi. Dar medicina evoluiază paralel cu celelalte laturi ale societății în strînsă interdependență cu ele. Poate că, și apartenența la medicină le-a determinat pe colegele noastre să o așeze pe primul loc în viața socială. Și foarte bine ar fi dacă i-ar acorda același loc și în viața lor personală. Nu pentru că medicina ar ține cu egoism la acest lucru ci pentru că îl merită și nu întîrzie să genereze pasiune, satisfacție în inimile și mintea celor ce i se dăruie.

ANA BERCEA

Concurs de creație dramaturgică studentească

1. Concursul de creație studen-țească constituie un prilej de reliefare artistică a muncii neo-bosite a tineretului în general și a tineretului studios în special depusă în cele trei decenii de la Eliberare.

2. Studenții creatori sint che-mați să aibă ca punct de ple-care interesul pentru realitatea noastră socialistă, pentru omul social. Teatrul studențesc trebuie să ridice la expresie artistică preocupările actuale majore, aspectele fundamentale ale vie-ții, luminind universul spiritual al studențimii contemporane, reflectînd mersul înainte în so-cialism, transformarea conștiințelor în condițiile înfruntării dintre nou și vechi.

3. Creatorii studenți, partici-panți la concurs, au latitudinea abordării celei mai variate te-maticii, cu condiția reflectării înțelesului în toată comple-xitatea ei. Se urmărește, astfel, crearea unui teatru autentic stu-dențesc, menit să răspundă pre-ocupărilor diverse ale studențimii noastre, de la problemele instrucției și educației, la cele patriotice, politice, cetățenești, umane în sensul larg al cuvîn-tului.

4. Pentru a oferi posibilitatea afirmării a cit mai multe idei și sentimente generoase ale tinerii generații și a cit mai multe mo-dalități de creație, se primesc în concurs:

- piese într-un act
- scenarii
- colaje
- adaptări după diferite opere literare (cu condiția preci-zării după care operă se face adaptarea)
- scenarii radiofonice
- texte pentru brigăzile artis-tice de agitație
- alte specii dramatice

5. Dat fiind specificul teatru-lui studențesc, se cere ca lucră-rile să nu depășească 25 de pa-gini dactilografiate.

6. Lucrările vor fi expediate pe adresa Consiliului U.A.S.C. al C.U. Timișoara, B-dul Vasile Pir-van nr. 4, cu mențiunea „Pen-tru concursul de dramaturgie”. Se primesc numai lucrări dacti-lografiate într-un exemplar. Termenul de expediere (ștampila de pe plic): 20 martie 1974.

7. Juriul concursului va fi al-cătuit din:

- reprezentantul Comitetului Executiv al U.A.S.C.R.
- reprezentantul Consiliului U.A.S.C. al C.U. Timișoara
- reprezentanți ai celor mai valoroase formații studen-țești de teatru
- specialiști din cadrul Comi-tetului Județean de Cultură și Educație Socialistă Timiș.
- specialiști de la Teatrul Na-țional Timișoara

8. Pentru cele mai bune lucrări se acordă următoarele premii în bani:

- premiul I — 3.000 lei
- premiul II — 2.000 lei
- premiul III — 1.000 lei
- trei meniuni a cite — 500 lei fiecare

- alte premii acordate de către instituții de artă pro-fesioniste și organizații po-litice și obștești din Timi-șoara.

Asa a vrut tata

Iată mărturisirea unei colege din anul I facultatea de zootehnie. Mi-a spus că nu-i place zootehnia și că nu va „onora” mult facultatea că după sesiunea din decembrie va părăsi co-lectivul în care a intrat după a treia sesiune de examene.

— Am dat la medicină, apoi la farmacie — imi spune in-terlocutoarea mea. N-am avut noroc sau baftă cum spuneți voi.

— Bine dar cum ai ajuns la zootehnie.

— Tata, el este tehnician zootehnist și a vrut să devin in-gineră zootehnistă.

— Ai dat un examen, ai reușit și încă cu o medie mare, de ce vrei să renunți?

— E greu, nu-mi place biochimia asta. Uite, azi am patru ore de laborator și nici nu-mi vine să mă duc.

Este trist că o tinără vorbește așa la numai o lună de studenție. Ea nu s-a gândit că locul ei putea fi ocupat de alt-cineva dornic să urmeze cursurile acestei facultăți? Vorbea de in-succes fără să știe cum arată o sesiune. Am întebat-o de ce nu și-a convins părinții că nu este idealul ei meseria aceasta?

— li iubesc prea mult, sint singură la părinți. Nu am vrut să-i dezamăgesc.

Acum cînd s-a hotărît să plece nu-și va dezamăgi părinții? Ce vor zice ei cînd își vor vedea fiica acasă? Ce va zice tata că fiica lui nu va lucra în ramura unde lucrează el?

Am reîntîlnit-o în sala de lectură cu un roman, în timp ce colegele ei își completau notițele de curs, învățau pentru semi-narii și lucrări.

— Chiar vrei să renunți la facultate?

— Da, m-am hotărît, plec acasă și mă pregătesc pentru farmacie. Sint de acord și părinții.

Oare la farmacie nu se face chimie? Acolo unde își vede ea idealul împlinit nu e nevoie de multă muncă? Acolo, orele de curs și lucrări nu sint la fel de lungi? Nu se va plictisi și își va convinge părinții că mai bine este la altă facultate.

MIRCEA POPI

Concurs intergrupe

I. În climatul politic și social generat de indeplinirea indi-cațiilor partidului, în context cu eforturile întregului popor de indeplinire înainte de termen a cincinalului, studențimea din Timișoara își propune să întimpece glorioasa aniversare a eli-berării patriei prin rezultate profesionale la nivelul celor mai ridicate exigențe și printr-o activitate politico-educativă și cul-tural-distractivă susținută.

În vederea stimulării pregătirii profesionale a studenților, pentru creșterea preocupărilor Asociațiilor Studenților Comuniști față de indeplinirea obligațiilor universitare, pe baza documen-telor elaborate de Plenara Comitetului Central al P.C.R. din 18-19 iunie 1973, a indicațiilor tovarășului Nicolae Ceaușescu cu privire la dezvoltarea și perfecționarea învățămîntului, pen-tru înfăptuirea hotărîrilor celei de a IX-a Conferințe a U.A.S.C.R., Centul universitar organizează concursul inter-grupe „Stu-dențimea timișoreană întimpină glorioasa aniversare a Elibe-rării patriei”.

II. Stabilirea grupelor cîștigătoare.

Stabilirea grupelor cîștigătoare se va face în funcție de rezultatele profesionale obținute în sesiune și activitatea poli-tico-educativă și cultural-distractivă desfășurată.

III. Premiile concursului:

Premiul I — excursie cu caracter educativ și turistic, durata 2 zile, gratuită.

Premiul II — excursie cu caracter educativ și turistic, du-rata 2 zile, contribuție U.A.S.C. 75%.

Premiul III — abonament în grup la spectacole (teatru sau operă) pe semestrul II.

IV. Dispoziții finale:

Stabilirea și omologarea punctajului se va face în plenara C.A.S.C. a facultății, din luna ianuarie, cu participarea secre-tarilor de an și a unui reprezentant al comisiei profesionale a C.U.A.S.C. din institut.

CALEIDOSCOP ȘTIINȚIFIC

1. O descoperire senzațională a cercetătorilor de la I.B.M. privind memoriile ordinarilor.

Compania I.B.M. a anunțat la jumătatea lunii februarie că a pus la punct o metodă simplă și mai puțin costisitoare de fabricare a memoriilor cu bule magnetice pentru ordinatoarele. Este vorba de filme amorfe de gadolinu-cobalt care – după afirmațiile dr. Praveau Chaudhari, responsabilul grupului de cercetări de la Centrul Thomas T. Watson – pot fi depuse prin pulverizare în mod practic, pe orice suport, inclusiv filmele plastice suple.

I.B.M. a realizat, de asemenea, un element de memorie de 10 milioane biți pe țol pătrat. Aceste bule de 2 microni sînt create și controlate prin straturi metalice, depuse după tehnica convențională de fotodepunere.

Cercetătorii de la I.B.M. au creat de asemenea bule de 1.000 Å dar care nu au fost încă folosite. Ele permit stocarea a peste un milion de biți pe țol pătrat.

Pînă recent, folosirea bulelor magnetice pentru elemente de memorie – care au fost propuse pentru prima oară acum patru ani de către cercetătorii de la Bell Laboratory – era limitată de materiale cristaline. Utilizarea materialelor amorfe ar trebui să reducă prețul de fabricație a memoriilor cu bule magnetice la a zecea parte din cel actual. După numeroși observatori realizarea I.B.M.-ului în acest domeniu ar trebui să ducă la apariția memoriilor cu bule magnetice începînd din anul 1976.

2. Mașina electronică de calcul – agent de circulație.

De acum înainte funcțiile de dirijare a circulației urbane la Omsk (U.R.S.S.) au fost preluate de mașina electronică de calcul. Cu ajutorul a numeroase emițătoare și automate sistemul „Oraș” – așa se numește mașina electronică de calcul – adună și transmite la un centru unic toate informațiile referitoare la intensitatea circulației și la aglomerarea mijloacelor de transport la intersecțiile străzilor în piețe. La panoul principal al centrului se obține astfel tabloul complet al situației din oraș care permite găsirea căilor și vitezelor celor mai avantajoase pentru normalizarea circulației.

Comenzile de tablou se transmit la indicatoarele de viteză și semafoare.

„Orașul” este compus din moduli tip, fiecare dintre ele dirijînd un anumit sector.

3. Rasul cu lama dublă.

Cu cîțiva ani în urmă doctorul Norman Walsk a descoperit ceea ce el a numit fenomenul „Histerezis al bărbii”. Cînd o lamă de ras taie un fir de păr ceea ce rămîne din el țîșnește în foliculul pilos. O optime de secundă mai tîrziu se reintegrează în folicul.

Observație ne semnificativă și totuși rezultatele cercetărilor își găsesc locul în publicațiile mai mult sau mai puțin specializate.

Dacă observația doctorului Walsk nu a fost publicată, aceasta nu se datorează faptului că este lipsită de interes, ci din cauză că acest medic are contract cu firma Gillette și că această firmă binecunoscută a decis să exploateze descoperirea prin realizarea unui ras cu lamă dublă, cea de a doua lamă urmînd îndeaproape pe prima pentru a tăia restul de păr înainte ca acesta să se retracteze. Eficacitatea bărbieritului crește cu 2 ore și 30 minute.

De fapt, problema este mai complicată căci trebuia concepută o lamă dublă astfel ca spuma și părul tăiat să nu se acumuleze între cele două lame.

După doctorul John Terry alt medic care lucrează pentru firma Gillette, problema este rezolvată.

4. Dezlegarea enigmei structurii albuminei.

Biochimistii sovietici de la Institutul de compuși naturali au determinat structura albuminei – fermentul care joacă în organismul animalelor și al omului rolul de catalizator. Problema descifrării structurii moleculare a albuminelor interesează biochimistii din lumea întreagă. În prezent a fost descoperită structura tridimensională a peste 20 albumine. Pentru descifrarea structurii moleculei de albumină s-au folosit și metode de disociere a lanțului.

Savanții consideră că acțiunea catalitică și desfășurarea rapidă a reacțiilor în organism se explică prin structura unică a acestei combinații.

5. Petele solare și marea planetară

Ciclul de 11 ani al activității solare este legat de variația numărului de pete, care apar pe soare în cursul unui ciclu. Asociate cu cimpurile magnetice intense care apar pe fotosferă, aceste pete au o origine controversată.

Pînă în prezent, teoreticienii au alcătuit modele care fac apel la mecanismele magnetohidrodinamice interne ale stelei... cauza externă pîrînd înlăturată.

Rolul planetelor este adus în actualitate printr-un articol al lui K. D. Wood de la Universitatea din Colorado. Acesta a calculat fluctuația înălțimilor marelui datorită lui Jupiter, Venus și Pămînt apoi comparînd variația temporară cu aceea a numărului de pete observate în fiecare lună, a stabilit o corelație strînsă între aceste două mărimi.

Această corelație nu reprezintă o coincidență între perioadele egale ale ciclului solar și Jupiter, planetă a cărei importanță este preponderentă în formarea marelui. Modelele teoretice care explică activitatea solară, vor trebui să țină cont de aceasta.

6. Model de propagare a undelor în scoarța terestră.

Recent s-a încheiat o campanie seismologică experimentală efectuată în Europa de Vest de către diferite echipe de seismologi de la Institutul de fizică a Globului din Paris. Ei au studiat straturile cristaline între Bretagne și Massif Central, unde au determinat cu o precizie extrem de ridicată, legea vitezei undelor P. (primele unde detectate în stații) limitîndu-se la scoarța terestră.

Prin corelarea seismogramelor fiecărei stații a fost posibilă observarea undelor reflectate pe suprafața Mohorovici (discontinuitatea crustă-nuanță) și pe diferite reflectoare terestre intermediare.

Particularitățile hodocroanelor undelor PG, unde al căror traiect este parțial situat în mantaua superioară, coincid perfect cu variațiile geologice ale solului.

Un model al legii vitezelor compatibil cu duratele de propagare a undelor a putut fi astfel selecționat dintre metodele teoretice deja stabilite.

Se pune întrebarea dacă a doua etapă ar putea fi aplicarea acestor noi metode la studiul mantalei.

DOREL MARIAN

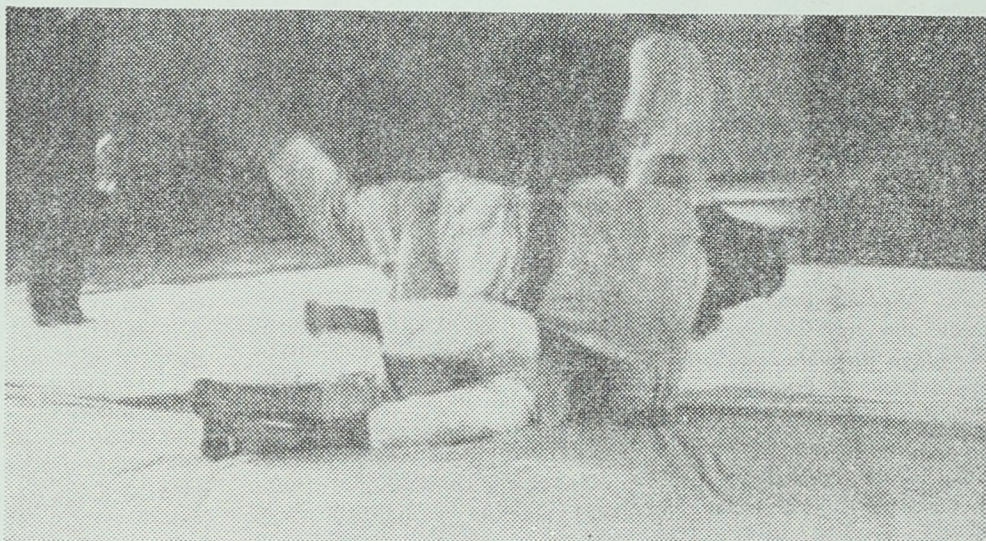
Cu câteva săptămâni în urmă Consiliul U.A.S.C. din Centrul universitar în colaborare cu catedrele de educație fizică din facultăți a organizat competiția sportivă „Crosul de toamnă al studenților”, rezervată studenților din anul I și II.

Cu toate că la competiție au participat peste 3.000 de studenți, ea nu și-a atins în întregime scopul. La festivitatea de premiere nu a mai participat nici un student, ba chiar dimpotrivă, și cei clasati pe primele locuri au plecat. Concluziile le lăsam însă pe seama comisiei sportive și a catedrelor de educație fizică. Poate au ceva de spus!!!

Pe primele locuri s-au clasat: Edith Hornung, Georgeta Obreja, Florica Petrov, Ana Holtzinger și Doina Găvojde la fete, Ilie Bădescu, Iosif Vasadi și Constantin Dragomir la băieți.

Dar, cronicarul sportiv și-a propus să analizeze întreaga activitate sportivă de performanță din centrul universitar, pornind de la însăși rezultatele bune obținute în competițiile interne și internaționale de sportivii noștri timișoreni. Și am începe cu echipa de baschet a Universității Timișoara, care a participat, în luna noiembrie, la „turneul studențesc de baschet” de la Braișlava, unde s-a clasat pe locul I, câștigând trofeul competiției, după ce a întrecut în finală echipa locală „Slavia Braișlava” cu scorul de 73-69. Demnă de remarcat este comportarea echipei și în Campionatul divizionar de baschet, unde pregătirea fizică, tehnică și tactică i-au permis să întrecă echipe de renume, ca: Rapid (57-51), Politehnica București (52-51), I.C.H.F. (54-48).

Din sportul studențesc timișorean

La volei însă, Universitatea (feminin) și Politehnica (masculin) se află într-un adevărat impas. Recent „U” Timișoara a fost învinsă pe teren propriu, în sala „Olimpia” cu 3-1 de Constructorul București, comițând greșeli mai mult decât elementare, ce vizează așezarea în teren, serviciul și jocul la fileu. Politehnica, nu și-a găsit încă cadența diviziei. Dacă la Galați, cu C.S.U., după ce a condus cu 2-0 la seturi, nu ar fi urmat acea intrerupere de curent la scorul de 2-1, ce i-a „răcit”, cum s-ar spune poate că am fi câștigat. Însă numai la două zile, aceeași echipă a pierdut și în fața for-

mației Steaua cu 3-1. Ne întrebăm și noi, cum se explică ritmul lent, greșelile de blocaj ale acestei echipe în care activează jucători tineri de real talent! Locurile codașe pe care le ocupă în clasament constituie semnalul permanent ce trebuie să mobilizeze atât jucătorii cit și antrenorii.

De partea cealaltă, Poli echipa alb-vișiniilor confirmă cu fiecare etapă evoluția ascendentă, dăruirea fiecărui jucător fiind o premiză a încheierii turului campionatului pe un loc onorabil. După ce am pierdut câteva meciuri la limită, mă refer la cele cu Dinamo și C.F.R. Cluj, după egalurile cu Steaua

și Steagul Roșu la Timișoara, studenții noștri au gustat din „Cupa fericirii”, sub privirea ocrotitoare a zeiței Fortuna, la Reșița unde, deși conduși cu 2-0, Bungău și Dașcu, acest „jucător care vine”, au demonstrat reșitenilor că jocul de fotbal durează „90 minute”. Cu câteva zile în urmă, au amuțit cîntecele la timonă ale marinarilor, iar valurile mării s-au oprit pentru a se reculege în fața celor trei goluri marcate de Bojin echipei F.C. Constanța în după. Infocata galerie, prin incurajarea frenetică atât pe teren propriu cit și în deplasare, este prezentă în clipele grele întonind binecu-

noscutul cîntec „Poli, Poli luptă pentru noi”.

La handbal formația „Universitatea” se menține în eșalonul fruntaș, ocupînd unul din locurile de elită în campionatul divizionar. De-a lungul a zece etape din august pînă în noiembrie; handbalistele noastre au participat la competiția „Cupa de toamnă la handbal” în care „trofeul” a poposit pe meleagurile timișorene, după ce au învins actuala campioană feminină la handbal I.E.F.S. cu scorul de 8-7 în prelungiri. E posibil să se organizeze competiția „Cupa de iarnă” la Timișoara. Dealtfel turneul de handbal din toamna aceasta a dat posibilitatea de rodare a rezervelor și integrarea noilor venite în jocul echipei antrenorului Constantin Lache.

Activitatea sportivă de performanță din centrul universitar cuprinde și o echipă de judo care s-a comportat remarcabil la faza „campionatelor republicane” de la Tg. Mureș, din 29 aprilie 1973. Luptînd cu toată dăruirea pentru culorile clubului, Melan Ladislau, la categoria grea și Roman Sîiaghi, la categoria 63 kg. s-au clasat pe locul II, devenind astfel vicecampioni universitari pe țară. Din discuția purtată cu tovarășul Bogdan Alin, antrenorul echipei de judo, a reieșit că elevii săi sînt hotărîți să nu precupețească nici un efort pentru a evolua în prima divizie.

Rîndurile de mai sus au surprins doar parțial activitatea de performanță sportivă studențescă din Timișoara, fără a avea nici pe departe pretenția de a fi spus totul.

DAIA GHEORGHE

Odată cu promovarea echipei „Politehnica” în primul eșalon al fotbalului nostru, suporterii și conducerea alb-vișiniilor, deși satisfăcuți după o îndelungată așteptare, și-au dat seama că intrarea echipei lor favorite în întrecerea cu cele mai bune formații din țară ridică și impune rezolvarea în timp util a unei serii de probleme. Prima dintre ele a fost îmbunătățirea lotului prin achiziția a trei jucători: Mioc de la „S.C.”-Bacău, Păltinișan de la „Metrom”-Brașov și portarul Jivan de la „C.F.R.”-Arad.

De la începutul campionatului și pînă în prezent, s-au experimentat diverse formule de echipă. Accidentările unor jucători (Dașcu, Surdan, Covalcic), ieșirea din formă a altora au făcut ca formula echipei să nu fie definitiv cristalizată. Făcînd o comparație între atac și apărare, se pare că aceasta din urmă, prin transferarea lui Mioc (fundaș dreapta), și a lui Păltinișan, cit și a portarului Jivan, și-a găsit cel puțin deocamdată o componentă care, mai mult ca sigur, nu-i va produce multe bătăi de cap antrenorului Ionescu. Noile achiziții, alături de Arnăutu și Mayer, oameni de neînlocuit în formația timișoreană, alcătuiesc un compartiment defensiv care va fi fără îndoială o barieră greu de străpuns pentru atacul multor divizionare „A” atît în meciurile de acasă, cit și în deplasare. Incadrarea rapidă a celor doi jucători nou-veniți în angrenajul echipei, face posibilă trecerea omului (cu două inimi) Mehedințu în linia mediană, unde acesta dovedește meci după meci, excelente veleități ofensive. Alături de el acționează Șchiopu, jucător athletic, cu o bună viziune a jocului, și care acoperă o mare zonă de teren. Ca

POLI — ETAPE

și la alte echipe divizionare, și la „Poli” compartimentul care șchioapătă și pune cele mai grele probleme este cel ofensiv. De la bun început se poate spune că echipa nu duce lipsă de atacanți: Bojin, Bungău, Dașcu etc. sînt jucători pe care multe echipe de primă divizie i-ar dori. Cauzele ineficienței sînt de altă natură. La lași, de pildă, echipa din motive obiective — accidentarea unor titulari, — a fost silită să joace fără extreme, acționînd aici Șchiopu și Bojin, jucători care nu posedă totuși calități specifice unei extreme. Un alt neajuns regretabil, este accidentarea tinărului și talentatului Dașcu, care a jucat foarte puțin în acest campionat. Și cit de util a fost Dașcu echipei, în lupta pentru promovare! În fața avalanșei de accidentări și indisponibilități de altă natură, marea responsabilitate de a înscrie goluri, de fapt scopul suprem al jocului cu balonul rotund, apasă pe umerii lui Bungău și Lața, și, mai recent Surdan, coordonatorul de joc al echipei. Jucător consacrat și cu o îndelungată experiență competițională în primul eșalon al țării,

Bungău, e apreciat și temut de toți portarii. Fiecare gol al său înseamnă de regulă două puncte pentru echipă. O foarte plăcută surpriză o constituie Lața, jucător cu o nebănuită tehnică și valențe ofensive, dotat și cu o mare voință. După un început mai slab, Bojin începe să revină la vechea sa formă. Jivan, portarul de peste noapte, se dovedește tenace, sigur, modest. Mai lipsește la echipa noastră studențescă viteza în reacție în momentul oportun, acea sclipire care are drept rezultat, înscrierea golului. La aceste capitole, mai trebuie, se pare, lucrat. Jocul modern îți cere să acționezi ferm în fracțiuni de secundă. Dar aceasta nu înseamnă pripeală, ci dimpotrivă, presupune răbdare, calm, stăpînire de sine. În ultimul timp echipa a înregistrat o evidentă revinere de formă, fapt concretizat prin victoriile obținute în meciurile de cupă și în campionatul divizionar A. Alături de echipa timișoreană, atît la meciurile susținute pe teren propriu, cit și în deplasare, și-a manifestat prezența și galeria suporterilor echipei. Conducerea „clubului suporterilor” a luat o serie de măsuri cu ocazia promovării echipei în divizia „A”: astfel au fost adoptate o serie de cîntece, unele au fost modificate, s-au luat măsuri din timp pentru organizarea excursiilor la meciurile susținute în deplasare. Acesta fiind cadrul general, așteptăm ca echipa de pe malul Begăi să acționeze în continuare cu mai mult discernămint, în așa fel, încît să mulțumească inimoasa sa galerie.

MARCEL ILIE

REPREZENTARE ȘI SIMBOLICĂ ÎN ARTA POPULARĂ

Arta populară, în totalitatea ei conține suficiente exemplare care prin adâncirea semnificației și valoarea artistică incontestabilă o situează în aceeași zonă de spiritualitate cu cea cultă. Ca atare, considerarea ei se face pe baza unor criterii de valorificare propriei artei în general.

Trebuie să ținem seama, totuși, de o demarcație sociologică ce se referă la diferențierea artei populare de cea cultă prin factorii determinanți obiectivi. Arta cultă este rezultat al contextului om-societate în timp ce arta populară aparține altui context: om-natură. Această premiză inițială are adânci implicații în conținut și structură capabile să explice specificitatea fenomenală.

Valoarea artistică este tocmai calitatea frumosului exprimat în opera de artă, înțelegând prin frumos, la nivelul comunicației specifice, sinteza dintre semnificație și imagine. Orice obiect aparținând artei se circumscrie uneia dintre semnificațiile primare (realistă, simbolică, mitologică, fantastică) și secundare (filozofică, istorică, psihologică, morală).

Arta populară ține cognitiv de accepția simbolică și mitologică, încifrată în plan primar și filozofică și morală în plan secundar.

Satele din zona Făgetului - Timiș (Crivina, Luncani, Pietroasa, Brănești) din jud. Caraș - Severin (Sușara, Sasca-Montană, Cărbunari) poartă ca notă distinctivă în cadrul ornamenticii arhitecturale, în special motivul solar, motivul comunei și pomul vieții, acestea având o interpretare plastică și un unghi simbolic specific. Ele reprezintă trei polarități ale existenței rurale transpuse în plan spiritual: 1. relația om-natură; 2. relația om-existență și 3. relația om-infiniț și e lesne de înțeles se află plasate în sfera preocupărilor sufletești și ideatice fundamentale.

Imaginile din natură care l-au impresionat pe țaran au fost îndelung stilizate, transformate în semne și incluse într-un anumit sistem de semnificare. Avem de a face cu o structură codificată a semnelor și care comunică înțelegerea particulară a fenomenelor lumii.

Motivul solar, reminiscentă a cultului solar, este realizat în stilpii porților, având un rol în exclusivitate decorativ, răspunzând gustului pentru frumos moștenit al oamenilor de aici și în

același timp închizând în el anumite semnificații.

Limitându-ne spațiul de referință doar la arta populară românească observăm că motivul solar cunoaște o mare varietate de reprezentări: virtețul rozeta, spirala, romb, pătratul.

Dacă poarta brințușiană, descinsă direct din porțile gorjenești, are încrustat motivul solar întregit cu cel al iubirii, stilizat pînă la aproape un cerc tăiat de diametru vertical, motivul bănățean ni se prezintă în mod diferit. Soarele este reprezentat cu raze scurte sau sub formă de cercuri concentrice, dar, cel mai adesea, printr-un cerc plin ieșit în relief din care pornesc trei raze lungi, paralele, coborînd vertical. Întreaga figurare este realizată prin folosirea plinului reliefat și a golului ca modalități de redare plastică și sugestivă. De fapt stilizarea soarelui este mai complexă, avem de a face cu un proces de abstractizare, pentru că soarele apare uneori și sub formă de pătrat.

În traducerea semnificativă a acestor motive populare vom avea în vedere ambiguitatea simbolică a lor, considerind distanța existentă între sensul reprezentat și sensurile incluse.

Faptul că razele sînt trei în motivul solar de față, răspunde unei permanențe: numărul trei este cel mai frecvent număr din folclorul și arta populară românească, iar conform specificului spiritual bănățean poate fi o aluzie la momentele fundamentale ale vieții: naștere, căsătorie, moarte sau la virtele omului: copilărie, maturitate, bătrînețe. Și dacă e așa, atunci dăm peste un alt raport frecvent în mentalitatea populară de egalitate între copilărie și bătrînețe, între naștere și moarte, iar maturitatea și respectiv căsătoria fiind mai apropiate de absolutul solar.

Cele trei raze venind în jos semnifică aspirația omului către lumină, către infinit și în același timp, relația reciprocă (regăsită peste tot în folclorul și arta noastră populară) dintre om și univers, dintre omenesc și absolut. Sufletul acestor oameni stă față în față cu infinitul nu ca o confruntare sau ostilitate ci lăsînd posibilitatea unei ecuații. Însă ecuația formulează doar primul termen al ei: soarele cu razele coborînd, infinitul revelat, devenit familiar, necesar; celălalt termen - omul - se lasă doar bănuț, ca o disponibilitate. Există un loc precis unde el trebuie să fie. Omul nu este reprezentat nici stilizat, nici substituit

cu vreo abstracție formală, el există în fiecare trecător din apropiere. Și această relație stabilită între reprezentare, poate chiar ficțiune, și existența fizică are fără îndoială un substrat poetic, inefabil, dar în același timp presupunînd un ritual interior, sufleteș, implică, activează într-un mod asemănător cu încadrarea totală a spectatorului în spectacol. În figurația plastică respectivă locul este un intrînd, o deschidere, aproape un cerc conturat de terminarea razelor și marginea de jos a cadrului, lăsînd în felul acesta posibilități de interpretare nelimitate. O reprezentare formală ar fi implicat o anumită, atitudine, o anumită stare, prin aceasta deci, s-ar fi operat o limitare, o precizare mintală prin alegere, în timp ce un loc special definit, gol, este eliberare, disponibilitate absolută ce poate fi populată de sensibilitatea și fantazia fiecărui cetățean. Și poate că omul, simțînd infinitul în preajmă ca o binefacere și ca o amenințare, îl dorește palpabil, îl vrea în posesie, iar pe sine, contemplînd senin, eliberat, cu gîndul dus la ireversibilitatea timpului.

O altă accepție simbolică aflată în circulație a aceleiași imagini este un obiect cotidian: ceasul. E posibil ca cercul și cele trei linii verticale de sub el să reprezinte un ceas, dar ar fi simplist să credem atît. În întregime caracterul artei noastre populare nu este mimetic ci interpretativ și simbolic.

Prin urmare în stilpii porților bănățeni nu avem redarea obiectului ceas, ci dincolo de incidente exterioare se află simbolică timpului, a intangibilității. În conjugare cu ideea de motiv solar nu face decît să adîncească conținutul semantic. Omenescul de o parte și infinitul de cealaltă, sînt două elemente care se completează reciproc și din care se constituie lumea în viziunea populară.

Relația om-natură este realizată simbolic în diferite variante ale motivului comunei. Acest motiv decorativ, de regulă, este aplicat pe fruntariile caselor și are aceeași funcție decorativă. Modul de figurare plastică în struc conține aluzii evidente la modele vegetale inițiale. S-a născut probabil din faptul că pentru țărani satelor românești natura este un mediu vital, indispensabil, dus pretutîndeni, în suflet, în orice anotimp, în fiecare casă.

Motivul comunei este așezat nu întimplător în partea superioară a casei. Modul de realizare imagistică, prin raportul dintre planul ieșit în afară și cel scobit, amintește verdele or-

bitor al dimineților de vară și frunzele stilizate repetate cu o anume ritmică par să închidă în ele cîntecul păsărilor. În coavoare, cojoace, ori cusături acest subiect atrage după sine armonia de verde și albastru.

Pomul vieții, alt motiv, frecvent folosit în decorația arhitecturală exterioară a satelor bănățene, nu este o variantă a motivului comunei cum cred unii cercetători ci un motiv de sine stătător, un substrat mitologic popular, realizat în mai multe alternative reprezentative: vas din care crește o tulpină cu un anumit număr de frunze dispuse simetric și cu o floare în vîrf, vas din care crește un brad, vas din care se ivesc flori. Pomul vieții se confundă cu pomul nunții și exprimă raportul dintre om și pămînt, dintre viață și cauzalitatea ei. Vasul conține apa vieții, iar arborescența trimite către legenda tinerețe fără bătrînețe și viață fără de moarte.

În realizările plastice decorative intrate în discuție există o împletire intimă în care geometric de invenție se confundă cu motivul stilizat. Ele își pierd identitatea formînd un aliaj plastic ce poartă valențe spirituale deosebite și o mare forță expresivă capabilă să suporte o autentică valoare estetică. Preferința pentru cerc, patrat, simetric nu este întimplătoare ci corespunde structurii psihice echilibrate a poporului nostru. Observația lui Blaga în privința evitării virtuozității rămîne valabilă și în cazul subiectului de față.

Pentru sobrietatea și puterea expresivă este interesant faptul că nu apar culorile cu menirea de a sublinia forma, ci doar o singură culoare este folosită (albul, galbenul, sau albastrul) pentru coloratura întregii suprafețe golul și relieful.

Arta populară românească în general și cea bănățeană în special se distinge printr-o cromatică sintetică, deci prin modul în care culorile se substituie unei unități, unui ansamblu prin felul în care ele comunică o esență.

Neexistînd în sine, culorile compun un limbaj al cărui fond este propriu și doinelor, cîntecelor, basmelor, proverbelor și zicătorilor.

Între culori se lasă bănuț o distincție: albul, galbenul și albastrul sînt culori potențate simbolic, cu subtile valențe în materie sensibilă.

Culoarea albă poate reprezenta în egală măsură o aspirație și o condiție, un mediu. Aspirație, dacă facem legătura cu tendința populară către puritate, adevăr, dreptate și bucurie, crezul neclintit în biruința acestora. Acul busolei indică peste

tot în etică, literatura și arta de factură populară această direcție. Albul este considerat de către creatorul popular culoare, spre deosebire de unele accepții culte și inclus în armoniile cromatice. Dacă ne gîndim că toată îmbrăcămintea populară, pereții caselor, gardurile, sînt văruite, observăm că oamenii își duc o parte din viață într-un ansamblu de alb, și-au creat un astfel de mediu care le era necesar și răspunderea dorințelor proprii. Desigur, este interesantă relația posibilă între acest mediu imediat și imaculatul iernii în care lucrurile trăiesc resorbite în adîncul lor.

Galbenul este o altă culoare simbol. Dacă toamna este anotimpul bogăției și al îndestulării nu este mai puțin adevărat că ea are și un revers. Frunzele galbene cad din cer pe pămînt, stînesc sub pași sunete care au ajuns pînă la inimă crează nostalgia. După un triumf al vieții și mișcării de peste vară lumea se pregătește pentru reculegere, pentru pace. În suflet prînd glas amintirile și se amestecă într-o părere de rău. Dacă toamna înseamnă pe dealuri o lumină nefirească, galbenă, imaterială, atunci ea are echivalente sufletești în doine, în bocete, în ziduri galbene. Galbenul este deci, o tînguire, o neputincioasă părere de rău, uneori o mută plîngere.

Și poate că cel mai frumos spectacol al toamnei ni se oferă în zilele senine cînd pe un cer de o intensitate albastră neobișnuită, ca un strigăt, se profilează copacii galbeni. Alăturarea tensivă de galben pe albastru crează, nu un teatral antinomic, ci o liniște, o unitate între trecător și etern, între om și infinit. Albastrul, absolutul care înconjoară, nu este obiectul unei confruntări, ci termenul unei ecuații permanente. Comunitatea țaranului cu absolutul, conțopirea cu el nu este zbotere dramatică ci numai liniște ca o ușurare.

Am insistat numai asupra dimensiunii simbolice și filozofice a acestor trei motive decorative, dar în egală măsură ființează și pot fi evaluate straturile mitologice și morale conținînd aceeași bogăție semantică.

În încheiere nu se poate să nu amintesc măcar în treacăt că această civilizație așezată și aleasă pe parcursul atîtor secole, care face parte efectivă din însăși ființa și personalitatea poporului, pierde tot mai mult teren în fața unor produse de cele mai multe ori, în afara unui minim bun gust.

ION IOVAN

COLEGIUL DE REDACȚIE :

redactor șef - IONEL MATAŁĂ

redactor șef adj. - ION IOVAN

redactor șef adj. - MARCEL ILIE

fotoreporter - GHEORGHE TEODOSIE

fotoreporter - MIȘCA VOICU

tehnoredactor - RUDOLPH KUTTESCH

grafica foto - NORBERT KUTTESCH

REDACȚIA B-dul V. PĂRVAN nr. 4 TIMIȘOARA, telefon: 1 41 18
TIPARUL EXECUTAT LA ÎNTEPRINDEREA POLIGRAFICĂ
„BANAT”

redactori :

LUCIAN BLAGA ALEXIU

CARMEN BIROAȘIU

TUDOR PEȘAN

DOREL MARIAN

DANIELA CRĂCIUNESCU

CONSTANȚA NIȚĂ

MARIA MAN

TRAIAN BĂCILA

GHEORGHE DAIA

EUGEN VESA